

ЗАКОН О ДРЖАВНОМ ПРЕМЕРУ И КАТАСТРУ

ГЛАВА I ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Предмет уређивања Члан 1.

Овим законом уређују се стручни послови и послови државне управе који се односе на државни премер, катастар непокретности, катастар водова, основне геодетске радове, адресни регистар, топографско-картографску делатност, процену вредности непокретности, геодетско-катастарски информациони систем и Националну инфраструктуру геопросторних података и геодетски радови у инжењерско-техничким областима.

Појмови Члан 2.

Поједини изрази употребљени у овом закону имају следеће значење:

- 1) „АГРОС” представља мрежу перманентних станица глобалног позиционог система за територију Републике Србије;
- 2) „бонитирање земљишта” јесте класификација плодног земљишта на основу његових природних особина, без обзира на начин његовог коришћења;
- 3) „географска имена” јесу имена насељених места и физичко-географских објеката (планина, река, језера, итд.);
- 4) „геодетска белега” јесте белега за подземно, односно надземно обележавање тачака државне референтне мреже и граница катастарске општине;
- 5) „геодетска метрологија” јесу чињенице које се односе на физичке величине дужине, угла, времена и убрзања силе земљине теже, њихове јединице, средства, методе, начин и резултате мерења, грешке мерења и друго;
- 6) „геодетска организација” јесте привредно друштво, друго правно лице и радња-предузетник који су регистровани код надлежног органа за извођење геодетских радова и који испуњавају услове прописане овим законом;
- 7) „геодетски инструменти” јесу мерила којима се обављају геодетски радови прописани овим законом и користе се за мерење дужине, угла, времена и убрзања силе земљине теже;
- 8) „геоподаци (геопросторни подаци)” су подаци са директном или индиректном везом са одређеном локацијом или географском области;
- 9) „даљинска детекција” јесте метод прикупљања информација путем система који нису у директном физичком контакту са испитиваном појавом или објектом;
- 10) „дигитални модел терена” јесте тродимензионални приказ математички дефинисаног модела рељефа Републике Србије;
- 11) „дигитални ортофото” јесте дигитална слика територије Републике Србије у ортогоналној пројекцији, добијена из дигиталног аерофотограметријског снимка, сателитског снимка или снимка добијеног осталим методама снимања из даљинске детекције;
- 12) „државни референтни систем” јесте координатни систем кога чини скуп нумеричких вредности константи, неопходних да се дефинишу положаји и друга својства тачака у простору Републике Србије;
- 13) „катастарски план” јесте дводимензионални приказ парцела и објеката у равни државне пројекције;
- 14) „катастарски план водова” јесте дводимензионални приказ водова у равни државне пројекције;

15) „катастарско класирање земљишта” јесте утврђивање катастарске културе и класе за парцеле пољопривредног и шумског земљишта у оквиру једне катастарске општине у односу на катастарски срез;

16) „лист водова” јесте основни документ о водовима и стварним правима на њима;

17) „лист непокретности” јесте основни документ о непокретностима и стварним правима на њима;

18) „НИГП - национална инфраструктура геопросторних података” представља стратегију, технологију, правила, стандарде и људске ресурсе који су потребни за прикупљање, обраду, чување, приступ, размену и оптимално коришћење геопросторних података Републике Србије;

19) „основни топографски модел” представља апстракцију простора Републике Србије и чине га дефинисани топографски објекти са припадајућим описом својстава и међусобних односа (атрибути и релације), обухватом прикупљања, правилима креирања и начином приказа, а израђује се на основама и принципима географског информационог система;

20) „СРЕФ” чине материјализоване тачке референтне мреже на територији Републике Србије;

21) „техничка документација” јесте скуп пројеката који се израђују ради утврђивања концепције геодетских радова, разраде услова и начина извођења радова;

22) „топографски објекти” су природни и изграђени објекти на земљиној површини, класификовани у одговарајуће теме, просторно геометријски одређени у државном референтном систему и описани атрибутима;

23) „web сервиси” су програмске компоненте које омогућавају изградњу проширивих, слабо повезаних и платформски независних апликација, који подржавају међуоперативност различитих система и омогућавају апликацијама да размењују поруке коришћењем стандардних протокола.

Државни премер

Члан 3.

Државни премер јесу стручни послови у областима:

- 1) катастарског премера;
- 2) премера у поступку уређења земљишне територије комасацијом (у даљем тексту: комасациони премер);
- 3) премера водова;
- 4) топографског премера;
- 5) премера државне границе.

Катастар непокретности

Члан 4.

(1) Катастар непокретности је основни и јавни регистар о непокретностима и стварним правима на њима.

(2) Непокретности које се, у смислу овог закона, уписују у катастар непокретности, јесу:

- 1) земљиште (катастарске парцеле пољопривредног, шумског, грађевинског и другог земљишта);
- 2) надземни и подземни грађевински објекти (у даљем тексту: објекти);
- 3) посебни делови објеката који чине грађевинску целину (стан, пословни простор, гаража и други).

(3) Објекти, у смислу овог закона, јесу: зграде свих врста, привредни објекти, објекти културе, спорта и рекреације, склоништа и други грађевински објекти.

Програм и план радова

Члан 5.

(1) Послови државног премера, оснивања и обнове катастра непокретности, праћења и обезбеђивања ажурности катастра непокретности, основних геодетских радова, адресног регистра, процене вредности непокретности, оснивања катастра водова, топографско-

картографске делатности, геодетско-катастарског информационог система и Националне инфраструктуре геопросторних података, обављају се на основу средњорочног програма и годишњег плана радова.

(2) Средњорочни програм радова доноси Влада на предлог Републичког геодетског завода, а годишњи план радова Републички геодетски завод.

(3) Програмом и планом из става 1. овог члана утврђују се врста и обим радова, као и извори и обим средстава за њихову реализацију.

(4) Реализација програма и плана радова финансира се средствима из буџета Републике Србије, као и средствима од поклоне (донација), локалне самоуправе и других заинтересованих правних и физичких лица.

(5) Када се средства из става 4. овог члана обезбеђују од поклоне (донација), локалне самоуправе и других заинтересованих правних и физичких лица, уговором се одређују радови који ће се финансирати из тих средстава.

(6) Средњорочни програм радова објављује се у „Службеном гласнику Републике Србије”.

(7) Годишњи план радова објављује се на интернет страници Републичког геодетског завода.

Општи интерес

Члан 6.

Државни премер, катастар непокретности, катастар водова, основни геодетски радови, адресни регистар, топографско-картографска делатност, процена вредности непокретности, геодетско-катастарски информациони систем и Национална инфраструктура геопросторних података јесу од општег интереса за Републику Србију.

Примена прописа

Члан 7.

На поједина питања уписа стварних права која нису уређена овим законом сходно се примењују одредбе закона којим се уређује својина и друга стварна права, а на поједина питања поступка која нису уређена овим законом сходно се примењују одредбе закона којим се уређује општи управни поступак.

ГЛАВА II

СТРУЧНИ ПОСЛОВИ И ПОСЛОВИ ДРЖАВНЕ УПРАВЕ

Заједничка одредба

Члан 8.

(1) За стручне послове (у даљем тексту: геодетски радови) и послове државне управе из члана 1. овог закона надлежан је Републички геодетски завод.

(2) Геодетске радове из става 1. овог члана може да обавља и геодетска организација, на начин и под условима прописаним овим законом.

(3) Геодетске радове, израду топографских карата размере 1:25000 и ситнијих размера, као и вођење посебних евиденција о непокретностима, који се обављају, израђују и служе за војне потребе врши орган надлежан за послове одбране, у складу са посебним прописима.

1. РЕПУБЛИЧКИ ГЕОДЕТСКИ ЗАВОД

Седиште Републичког геодетског завода

Члан 9.

(1) Послове из свог делокруга, Републички геодетски завод (у даљем тексту: Завод) обавља у седишту и ван седишта.

(2) Седиште Завода је у Београду.

Делокруг Завода

Члан 10.

Делокруг Завода су геодетски радови и послови државне управе који се односе на:

- 1) основне геодетске радове;
- 2) катастарски и комасациони премер;
- 3) оснивање, обнову и одржавање катастра непокретности;
- 4) премер водова, оснивање и одржавање катастра водова;
- 5) стручни надзор над геодетским радовима;
- 6) издавање и одузимање лиценце за рад геодетске организације;
- 7) издавање и одузимање геодетске лиценце;
- 8) издавање и одузимање овлашћења за снимање из ваздушног простора територије Републике Србије за потребе државног премера;
- 9) адресни регистар;
- 10) одржавање регистра просторних јединица;
- 11) премер државне границе и вођење регистра државне границе;
- 12) катастарско класирање и бонитирање земљишта;
- 13) обрачун катастарског прихода;
- 14) процену и вођење вредности непокретности;
- 15) даљинску детекцију, топографски премер и топографско-картографску делатност;
- 16) издавање картографских и других публикација и давање сагласности за издавање картографских публикација;
- 17) вођење евиденције о географским именима и предлагање Влади чланова Комисије за стандардизацију географских имена;
- 18) оснивање, одржавање и располагање геодетско-катастарским информационим системом;
- 19) вођење архива документације државног премера, катастра непокретности, катастра водова и топографско-картографске делатности;
- 20) учешће у оснивању и одржавању Националне инфраструктуре геопросторних података;
- 21) инспекцијски надзор над радом геодетске организације;
- 22) оверу геодетских подлога у инжењерско-техничким областима;
- 23) пружање услуга из делокруга Завода у оквиру међународне сарадње.

Управни послови

Члан 11.

У управним пословима државног премера, оснивања и обнове катастра непокретности, оснивања катастра водова, као и њиховог одржавања, решава:

- 1) у првом степену Завод;
- 2) у другом степену министарство надлежно за послове просторног планирања и урбанизма (у даљем тексту: министарство).

2. ГЕОДЕТСКА ОРГАНИЗАЦИЈА

Обављање геодетских радова

Члан 12.

Геодетски радови које обавља геодетска организација су:

- 1) израда техничке документације и стручни надзор над извођењем геодетских радова за које је предвиђена израда главног пројекта;
- 2) извођење геодетских радова за које је предвиђена израда главног пројекта;
- 3) извођење геодетских радова у одржавању катастра непокретности и одржавању катастра водова.

Лиценца за рад и услови за издавање

Члан 13.

(1) Геодетска организација може да изводи геодетске радове из члана 12. овог закона, на целокупној територији Републике Србије, ако јој је издата лиценца за рад.

(2) Лиценцу из става 1. овог члана, за поједине врсте геодетских радова, Завод издаје решењем у року од осам дана од дана подношења захтева.

(3) Лиценца се издаје геодетској организацији, ако:

1) је регистрована код надлежног органа Републике Србије за извођење геодетских радова;

2) има овим законом прописани број запослених геодетске струке са одговарајућим геодетским лиценцама;

3) има радне просторије и поседује одговарајуће мерне инструменте и опрему.

(4) Јавном предузећу и другом правном лицу, кориснику буџетских средстава, може се издати лиценца за рад само за радове из члана 12. тачка 3) овог закона који су у функцији обављања делатности за коју је основано.

(5) Научнообразовној геодетској установи може се издати лиценца за рад само за радове из члана 12. тачка 1) овог закона.

(6) Геодетска организација регистрована у иностранству може у Републици Србији изводити само геодетске радове из члана 12. тачка 2) овог закона, ако је на међународном тендеру изабрана за извођача радова, а по испуњености услова прописаних одредбама овог закона.

Геодетска лиценца

Члан 14.

(1) Геодетска лиценца првог реда омогућује обављање послова одговорног пројектанта, руковођења и стручног надзора над извођењем геодетских радова за које је овим законом предвиђена израда главног пројекта, извођења тих радова, као и израде пројекта геодетског обележавања у области урбанистичког планирања.

(2) Геодетска лиценца другог реда омогућује обављање геодетских радова у поступку одржавања катастра непокретности и катастра водова, реализације пројекта геодетског обележавања у области урбанистичког планирања и израду геодетских подлога у инжењерско-техничким областима за које се не израђује главни пројекат.

(3) Лице са геодетском лиценцом првог реда може обављати и послове за које је овим законом предвиђена геодетска лиценца другог реда.

(4) Геодетску лиценцу првог и другог реда Завод издаје решењем у року од осам дана од дана подношења захтева.

(5) Лицу коме је издата геодетска лиценца издаје се печат.

(6) Лице са геодетском лиценцом може користити печат, ако је запослено у геодетској организацији са пуним радним временом.

(7) Лице геодетске струке без геодетске лиценце запослено у геодетској организацији учествује у обављању послова за које геодетска организација има лиценцу за рад.

Услови за издавање геодетске лиценце

Члан 15.

(1) Геодетску лиценцу првог реда стиче лице геодетске струке са дипломским академским студијама - мастер, специјалистичким академским студијама, односно са основним студијама у трајању од најмање четири године, положеним државним стручним испитом и радним искуством од најмање пет година.

(2) Геодетску лиценцу другог реда стиче лице геодетске струке са дипломским академским студијама - мастер, специјалистичким академским студијама, односно са основним студијама у трајању од најмање четири године, положеним државним стручним испитом и радним искуством од најмање једне године.

(3) Геодетску лиценцу другог реда стиче и лице геодетске струке са основним академским студијама, специјалистичким струковним студијама, основним струковним студијама, односно са

студијама у трајању до три године, положеним државним стручним испитом и радним искуством од најмање три године.

Легитимација за идентификацију

Члан 16.

(1) Лицу геодетске струке и лицу пољопривредне струке из члана 17. став 4. овог закона запосленом у геодетској организацији, Завод издаје легитимацију за идентификацију (у даљем тексту: легитимација).

(2) Лице коме је издата легитимација дужно је да легитимацију користи приликом:

1) представљања имаоцима права на непокретности приликом уласка на парцеле и у објекте ради обављања геодетских радова на терену;

2) представљања овлашћеном лицу које врши инспекцијски надзор.

(3) Запослени у геодетској организацији коме је престао радни однос у тој геодетској организацији, дужан је да Заводу врати легитимацију.

Услови за извођење геодетских радова

Члан 17.

(1) За израду техничке документације за извођење геодетских радова и стручни надзор над извођењем геодетских радова, за које је овим законом предвиђена израда главног пројекта, као и израду пројекта геодетског обележавања у области урбанистичког планирања, геодетска организација мора имати најмање два запослена лица са геодетском лиценцом првог реда.

(2) За извођење геодетских радова за које је овим законом предвиђена израда главног пројекта, геодетска организација мора имати најмање пет запослених геодетске струке, од којих најмање два са геодетском лиценцом првог реда.

(3) За извођење геодетских радова у поступку одржавања катастра непокретности и катастра водова, реализације пројекта геодетског обележавања у области урбанистичког планирања и израду геодетских подлога у инжењерско-техничким областима за које се не израђује главни пројекат, геодетска организација мора имати најмање два запослена геодетске струке, од којих најмање један са геодетском лиценцом другог реда.

(4) За извођење радова катастарског класирања, бонитирања и комасационе процене земљишта, геодетска организација мора имати најмање једног запосленог пољопривредне струке за мелиорације земљишта са дипломским академским студијама - мастер, специјалистичким академским студијама, односно са основним студијама у трајању од најмање четири године, са положеним државним стручним испитом, одговарајућом лиценцом Инжењерске коморе Србије и радним искуством од најмање три године.

(5) За снимање из ваздушног простора територије Републике Србије за потребе државног премера, геодетска организација мора испуњавати услове из става 2. овог члана и поседовати овлашћење Завода за снимање из ваздушног простора, које се издаје решењем.

(6) Изузетно од става 2. овог члана, када се катастар непокретности оснива према подацима катастра земљишта, земљишне књиге и књиге тапија, односно интабулационе књиге, подацима комасације која није проведена у катастру земљишта, односно земљишној књизи, геодетске радове може обављати и геодетска организација која испуњава услове из става 3. овог члана.

Дужности геодетске организације

Члан 18.

(1) Геодетска организација којој је издата лиценца за рад, дужна је да:

1) геодетске радове изводи на основу података преузетих из геодетско-катастарског информационог система;

2) геодетске радове изводи у складу са овим законом, другим прописима, стандардима и техничким нормативима;

3) пре почетка извођења радова, пријави Заводу радове предвиђене овим законом;

4) отклони неправилности утврђене у поступку прегледа и пријема радова и у поступку вршења инспекцијског надзора;

5) Заводу пријави промену седишта, назива и сваку другу промену која је од значаја за њен рад, у року од 15 дана од дана настанка промене;

6) достави Заводу елаборат геодетских радова и записник о извршеном увиђају, у року утврђеном овим законом, односно уговореном року;

7) истакне распоред радног времена и времена предвиђеног за рад са странкама, који су усаглашени са законом, и да га се придржава;

8) накнаду за пружање услуга наплаћује у складу са прописаном;

9) обезбеди одговарајући документ о исправности геодетског инструмента којим изводи геодетске радове;

10) лицу које врши стручни или инспекцијски надзор над радом геодетске организације и Заводу када врши преглед и пријем радова, стави на увид техничку и другу документацију и омогући несметано вршење надзора и прегледа радова.

(2) Поред дужности из става 1. овог члана, геодетска организација којој је издата лиценца за извођење геодетских радова у одржавању катастра непокретности и одржавању катастра водова дужна је да:

1) води евиденцију примљених захтева странака;

2) у поступку одржавања катастра непокретности прихвати захтев странке за обављање геодетских радова на територији јединице локалне самоуправе где има седиште, односно не сме да одбије захтев без оправданог разлога;

3) обавести Завод о спречености за извођење радова која траје дуже од једног месеца, у року од три дана од дана настанка разлога спречености за рад;

4) о свом трошку изврши поновни увиђај на терену и утврди чињенично стање у случају кад се у поступку по правном леку оцени да те чињенице нису правилно утврђене.

(3) У случају промене из става 1. тачка 5) овог члана или промене за коју је Завод сазнао на други начин, а која је од утицаја на испуњеност услова за рад геодетске организације, односно за извођење одређене врсте геодетских радова, Завод доноси решење о промени.

(4) Оправданим разлогом, у смислу става 2. тачка 2) овог члана, сматра се болест или друга спреченост за рад запосленог у геодетској организацији и одсуствовање са посла запосленог у геодетској организацији у складу са законом.

(5) За штету коју запослени у геодетској организацији проузрокује трећем лицу приликом обављања геодетских радова одговара геодетска организација у складу са законом.

Дужности лица са геодетском лиценцом и одузимање геодетске лиценце

Члан 19.

(1) За геодетске радове које изводи геодетска организација одговорно је лице са геодетском лиценцом.

(2) Лице са геодетском лиценцом дужно је да:

1) геодетске радове изводи у складу са овим законом, другим прописима, стандардима и техничким нормативима;

2) овери својим печатом елаборат о извршеним геодетским радовима и записник о извршеном увиђају.

(3) Ако лице са геодетском лиценцом не изводи геодетске радове у складу са овим законом, другим прописима, стандардима и техничким нормативима или овери својим печатом елаборат о извршеним геодетским радовима и записник о извршеном увиђају о непостојећим променама или са неистинитим подацима, Завод ће решењем трајно одузети геодетску лиценцу, печат и легитимацију.

(4) Изузетно од става 1. овог члана, за извођење радова катастарског класирања, бонитирања и комасационе процене земљишта одговорно је лице из члана 17. став 4. овог закона.

Престанак важења лиценце за рад

Члан 20.

(1) Лиценца за рад престаје да важи на захтев геодетске организације и одузимањем.

- (2) О престанку важења лиценце из става 1. овог члана одлучује Завод решењем.
- (3) Завод ће одузети лиценцу геодетској организацији, ако геодетска организација:
- 1) буде брисана из регистра надлежног органа;
 - 2) не испуњава прописане услове за рад у складу са овим законом;
 - 3) без оправданог разлога не обавља геодетске радове на одржавању катастра непокретности и катастра водова дуже од 60 дана на територији јединице локалне самоуправе где има седиште;
 - 4) после наложених мера од стране инспектора, наставља са кршењем прописа, односно ако после забране извођења радова настави са радом.
- (4) Свим запосленима у геодетској организацији којој је лиценца престала да важи или је одузета, престају да важе легитимације даном престанка важења лиценце, односно даном коначности решења о одузимању лиценце.

Оспоравање решења о лиценцама

Члан 21.

Против решења о лиценцама донетих у складу са одредбама овог закона, може се изјавити жалба министарству у року од осам дана од дана достављања решења.

Регистар лиценци

Члан 22.

О издатим лиценцама за рад геодетских организација и геодетским лиценцама Завод води евиденцију која је јавно доступна на интернет страници Завода.

ГЛАВА III

ТЕХНИЧКА ДОКУМЕНТАЦИЈА (ПРОЈЕКТОВАЊЕ), ИЗВОЂЕЊЕ И СТРУЧНИ НАДЗОР НАД ИЗВОЂЕЊЕМ ГЕОДЕТСКИХ РАДОВА

Врсте техничке документације

Члан 23.

Техничка документација обухвата идејни пројекат и главни пројекат.

Идејни пројекат

Члан 24.

(1) Идејни пројекат јесте пројекат којим се одређује локација геодетских радова, техничко-технолошка концепција извођења радова, обим, динамика и оријентациона вредност радова.

(2) Идејни пројекат израђује Завод или геодетска организација по захтеву инвеститора, на основу пројектног задатка, у областима за које се израђује главни пројекат.

Главни пројекат

Члан 25.

(1) Главни пројекат се израђује за потребе извођења геодетских радова нарочито у следећим областима:

- 1) основних геодетских радова;
- 2) катастарског премера, оснивања и обнове катастра непокретности;
- 3) премера водова и оснивања катастра водова;
- 4) топографског премера и топографско-картографске делатности;
- 5) комасационог премера и уређења земљишне територије комасацијом;
- 6) израде геодетских подлога за потребе разних врста пројеката у инжењерско-техничким областима.

(2) Главни пројекат израђује Завод или геодетска организација на основу пројектног задатка који обезбеђује и оверава инвеститор.

(3) Изузетно од става 1. тачка 6) овог члана, геодетске подлоге за радове мањег обима и сложености, израђују се на основу пројектног задатка, који обезбеђује и оверава инвеститор.

Садржина главног пројекта

Члан 26.

Главни пројекат за извођење геодетских радова нарочито садржи:

- 1) опште податке о предмету пројекта и пратећој документацији;
- 2) пројектни задатак за израду главног пројекта;
- 3) основе за израду пројекта;
- 4) технички извештај о извршеним претходним радовима;
- 5) пројектно решење геодетских радова;
- 6) организацију радова;
- 7) предмер и предрачун радова;
- 8) графичке прилоге и табеле.

Стручна и техничка контрола пројекта

Члан 27.

- (1) Идејни пројекат подлеже стручној контроли ревизионе комисије коју образује Завод.
- (2) Главни пројекат подлеже техничкој контроли.
- (3) Техничку контролу главног пројекта за извођење геодетских радова из члана 25. овог закона, врши Завод или геодетска организација коју одреди инвеститор и која испуњава услове из члана 17. став 1. овог закона.
- (4) Техничку контролу главног пројекта не може да врши геодетска организација која је израдила или учествовала у изради главног пројекта.
- (5) Трошкове стручне и техничке контроле сноси инвеститор.

Извођење геодетских радова за које је предвиђена израда главног пројекта и дужности извођача радова

Члан 28.

- (1) Геодетске радове за које је овим законом предвиђена израда главног пројекта изводи Завод или геодетска организација.
- (2) Изузетно од става 1. овог члана, премер водова и израду геодетских подлога за потребе разних врста пројекта у инжењерско-техничким областима изводи геодетска организација.
- (3) Извођач радова дужан је да:
 - 1) радове изводи према техничкој документацији и у складу са прописима, стандардима, техничким нормативима и нормама квалитета који важе за поједине врсте радова;
 - 2) води дневник радова;
 - 3) обавести стручни надзор о евентуалним недостацима уоченим у техничкој документацији и о другим околностима које су од утицаја на извођење радова и примену техничке документације;
 - 4) отклони неправилности утврђене у поступку вршења стручног надзора.

Стручни надзор

Члан 29.

- (1) Стручни надзор је надзор над извођењем радова за које је овим законом предвиђена израда главног пројекта и обухвата:
 - 1) контролу да ли се извођење радова врши према техничкој документацији;
 - 2) контролу и проверу квалитета извођења свих врста радова;
 - 3) примену прописа, стандарда и техничких норматива.
- (2) Стручни надзор над извођењем геодетских радова у основним геодетским радовима, катастарском премеру, оснивању и обнови катастра непокретности, премера водова и оснивања катастра водова и топографском премеру и топографско-картографској делатности, врши Завод.
- (3) Стручни надзор над радовима у области уређења земљишне територије комасацијом одређује инвеститор.

- (4) Стручни надзор из става 3. овог члана може да врши Завод или геодетска организација.
- (5) Геодетска организација не може да врши стручни надзор над радовима које она изводи.

ГЛАВА IV ОСНОВНИ ГЕОДЕТСКИ РАДОВИ

Члан 30.

Основни геодетски радови јесу радови који обухватају државни геодетски датум, државну пројекцију и референтне мреже којима се реализује основни геодетски референтни систем сталних геодетских тачака.

Државни референтни систем

Члан 31.

(1) У државном референтном систему врши се хоризонтално и вертикално позиционирање парцела, објеката, водова, терена, топографских објеката и објектних целина, као и одређивање земљиног спољашњег гравитационог поља и геодинамичка истраживања.

(2) У оквиру државног референтног система одређују се:

- 1) просторни (тродимензионални) референтни систем;
- 2) хоризонтални (дводимензионални) референтни систем;
- 3) вертикални (једнодимензионални) референтни систем;
- 4) гравиметријски референтни систем;
- 5) астрономски референтни систем.

Просторни референтни систем

Члан 32.

Просторни референтни систем за Републику Србију је терестрички тродимензионални координатни систем који се по дефиницији координатног почетка, оријентацији координатних оса, размере, јединице дужине и временске еволуције, подудара са Европским терестричким референтним системом - *European Terrestrial Reference System 1989*, (у даљем тексту: ETRS 89).

Хоризонтални референтни систем

Члан 33.

Хоризонтални референтни систем представља дводимензионални координатни подскуп просторног референтног система у коме се положај тачака изражава дводимензионалним, криволинијским координатама, односно геодетском дужином и ширином у односу на референтни двоосни обртни елипсоид геодетског референтног система GRS 80 (*Geodetic Reference System 1980*) који се одређује за математички модел Земље у Републици Србији.

Државна пројекција

Члан 34.

Положај тачака у хоризонталном референтном систему изражава се дводимензионалним, праволинијским координатама у равни конформне Универзалне трансверзалне меркаторове пројекције - *Universal Transverse Mercator*, (у даљем тексту: UTM), на елипсоид GRS 80.

Вертикални референтни систем

Члан 35.

(1) Вертикални референтни систем представља једнодимензионални координатни подскуп просторног референтног система унутар којег се дефинишу референтне површи у односу на које се изражавају висине тачака.

(2) Положај тачака у вертикалном референтном геодетском систему Републике Србије изражавају се елипсоидним или физички дефинисаним висинама.

(3) Референтна површ елипсоидних висина јесте нивоски елипсоид референтног система GRS 80.

(4) Референтне површи физички дефинисаних висина јесу квазигеоид и геоид.

Гравиметријски референтни систем

Члан 36.

(1) Гравиметријски референтни систем представља систем у којем се врше гравиметријска одређивања апсолутног и релативног убрзања силе земљине теже.

(2) Гравиметријски референтни систем у Републици Србији чини систем од најмање шест тачака на којима је позната вредност убрзања теже одређена применом прецизних гравиметријских инструмената.

Астрономски референтни систем

Члан 37.

Астрономски референтни систем је инерцијални тродимензионални координатни систем који се по дефиницији координатног почетка, оријентацији координатних оса, размери, јединици дужине и времена, временској еволуцији и фундаменталним константама подудара са међународним инерцијалним референтним системом ICRS (*International Celestial Reference System*).

Материјализација референтних система

Члан 38.

(1) Просторни референтни, хоризонтални референтни, вертикални референтни систем, референтни систем гравиметријских одређивања и астрономски референтни систем материјализују се одговарајућим референтним оквирима Републике Србије, односно скупом материјализованих тачака и тродимензионалним, односно дводимензионалним праволинијским или криволинијским координатама, односно њиховим висинама, вредностима апсолутног убрзања силе земљине теже, односно скупом екстратерестричких објеката и њихових екваторских координата које се односе на одређену временску епоху.

(2) Просторни и хоризонтални референтни системи из става 1. овог члана дефинисани су референтном мрежом Републике Србије – СРЕФ и мрежом перманентних станица Републике Србије - АГРОС.

База података основних геодетских радова

Члан 39.

Подаци добијени у основним геодетским радовима воде се у бази података основних геодетских радова, која нарочито садржи референтне системе из члана 31. став 2. овог закона и референтне површи из члана 35. ст. 3. и 4. овог закона.

ГЛАВА V ДРЖАВНИ ПРЕМЕР

1. КАТАСТАРСКИ ПРЕМЕР

Катастарски премер

Члан 40.

(1) Катастарски премер јесте геодетско мерење и прикупљање података о непокретностима и имаоцима права на непокретностима.

(2) Геодетско мерење врши се геодетским методама за хоризонтално и вертикално позиционирање непокретности у државном референтном систему.

(3) Подаци добијени геодетским мерењем и прикупљањем података из става 1. овог члана чине елаборат премера.

(4) Катастарски премер врши се у циљу оснивања или обнове катастра непокретности.

1.1. Катастарске територијалне јединице

Врсте катастарских територијалних јединица

Члан 41.

Катастарске територијалне јединице јесу катастарска парцела, катастарска општина и катастарски срез.

Катастарска парцела

Члан 42.

(1) Катастарска парцела (у даљем тексту: парцела) је основна катастарска територијална јединица и представља део земљишта у катастарској општини одређен границом (међом) и означен јединственим бројем, на коме постоји право својине.

(2) Граница парцеле се дефинише граничним тачкама које су одређене координатама прописане класе тачности и означене међним белегама на терену.

Катастарска општина

Члан 43.

(1) Катастарска општина јесте територијална јединица која, по правилу, обухвата подручје једног насељеног места, за коју се законом утврђује назив и која представља основну јединицу за коју се врши катастарски премер и оснива, обнавља и одржава катастар непокретности.

(2) О промени границе катастарске општине одлучује Влада на предлог Завода, по претходно прибављеном мишљењу јединице локалне самоуправе на чијој се територији налази та катастарска општина, односно суседних јединица локалне самоуправе, када промена границе катастарске општине мења границу јединице локалне самоуправе.

(3) У случају кад се променом границе катастарске општине истовремено мења и граница јединице локалне самоуправе, промена границе катастарске општине врши се у складу са Уставом и законом.

(4) Одлука о промени границе катастарске општине објављује се у „Службеном гласнику Републике Србије”.

(5) Обележавање граница катастарске општине врши се постављањем геодетских белега.

Катастарски срез

Члан 44.

(1) Катастарски срез јесте територијална јединица за катастарско класирање земљишта.

(2) Катастарски срез оснива, укида, мења и његов назив утврђује Завод.

(3) Одлука о оснивању, укидању, промени границе и назива катастарског среза објављује се у „Службеном гласнику Републике Србије”.

1.2. Садржај катастарског премера

Садржај катастарског премера

Члан 45.

(1) Катастарски премер врши се у катастарској општини или њеном делу, и садржи:

1) постављање допунских геодетских референтних тачака за хоризонтално и вертикално позиционирање непокретности и одређивање њихових координата;

2) идентификацију и обележавање границе катастарске општине;

3) обележавање граница катастарске парцеле;

4) геодетско мерење и прикупљање података о непокретностима према фактичком стању;

5) прикупљање података о имаоцу права на непокретности;

6) катастарско класирање земљишта;

(2) У поступку катастарског премера може се вршити и бонитирање земљишта.

(3) Пре почетка катастарског премера Завод је дужан да:

1) у најмање једном медију доступном на читавој територији Републике Србије и на интернет страници Завода, обавести о вршењу катастарског премера и објави позив имаоцима права да учествују у поступку катастарског премера;

2) појединачно позове све имаоце права на земљишту уписане у катастар земљишта, земљишну књигу и књигу тапија, односно катастар непокретности да изврше обележавање граничних тачака парцела.

Приступ непокретности

Члан 46.

(1) Ималац права на непокретности дужан је да лицима која раде на пословима државног премера и катастра непокретности дозволи приступ непокретности, постављање геодетске белеге и прикупљање података о непокретности.

(2) Геодетске белеге не смеју се уништавати, оштећивати, нити неовлашћено померати или измештати.

Геодетске референтне тачке

Члан 47.

(1) Геодетске референтне тачке за хоризонтално и вертикално позиционирање непокретности су тачке мреже перманентних станица и референтне мреже.

(2) У поступку катастарског премера може се вршити допуна референтне мреже.

Идентификација и обележавање границе катастарске општине

Члан 48.

У поступку катастарског премера врши се идентификација и обележавање границе катастарске општине на основу података постојећег премера.

Обележавање граница катастарске парцеле

Члан 49.

(1) Ималац права на подручју на коме се врши катастарски премер, дужан је да пре почетка премера, на прописан начин и о свом трошку обележи међним белегама граничне тачке парцеле.

(2) Ако ималац права на парцели не обележи граничне тачке парцеле или је граница спорна, обележавање ће се извршити о трошку имаоца права на парцели, на основу података катастра земљишта, односно катастра непокретности или расположивих исправа.

(3) У поступку обележавања парцеле сачињава се записник.

Геодетско мерење и прикупљање података о непокретностима

Члан 50.

(1) Геодетско мерење границе катастарске општине и непокретности врши се у складу са прописаним класама тачности.

(2) У поступку катастарског премера прикупљају се, односно преузимају подаци о:

- 1) просторним јединицама;
- 2) парцелама;
- 3) објектима;
- 4) посебним деловима објекта.

(3) Подаци о објекту и посебном делу објекта прикупљају се према фактичком стању или преузимају из постојећих евиденција и техничке документације.

Прикупљање података о имаоцу права на непокретности

Члан 51.

(1) У поступку катастарског премера прикупљају се подаци о имаоцу права на непокретности у складу са фактичким стањем.

(2) Ако се не могу прикупити подаци о имаоцу права на непокретности на начин из става 1. овог члана, користиће се подаци о имаоцу права које садрже постојећи катастар земљишта, земљишна књига, односно књига тапија, или катастар непокретности.

Катастарско класирање и бонитирање земљишта

Члан 52.

(1) Катастарско класирање земљишта врши се на основу природних и економских услова производње постојеће културе на земљишту и служи за утврђивање катастарског прихода.

(2) Парцеле пољопривредног и шумског земљишта сврставају се у следеће катастарске културе: њива, врт, воћњак, виноград, ливада, рибњак, пашњак, шума, трстик и мочвара.

(3) Територијална јединица за бонитирање земљишта јесте територија Републике Србије.

2. КОМАСАЦИОНИ ПРЕМЕР

Комасациони премер

Члан 53.

(1) Комасациони премер јесу геодетски радови који се изводе у поступку уређења земљишне територије комасацијом.

(2) Геодетски радови из става 1. овог члана изводе се у складу са одредбама овог закона које се односе на катастарски премер и закона којим се уређује пољопривредно земљиште.

(3) Подаци комасационог премера чине елаборат премера и користе се за оснивање, односно обнову катастра непокретности.

3. ПРЕМЕР ВОДОВА

Премер водова

Члан 54.

(1) Премер водова, надземних и подземних, јесте геодетско мерење и прикупљање података о водовима и стварним правима на њима.

(2) Водови, у смислу овог закона, јесу водовод, канализација, дренажа, топловод, нафтовод, гасовод, електроводови, телекомуникације и други водови, са припадајућим уређајима и постројењима.

(3) У припадајуће уређаје и постројења спадају уређаји који су изграђени на водовима, и који омогућавају функционисање и целисходно коришћење водова.

(4) Премер водова финансирају имаоци права на водовима, локална самоуправа или друга заинтересована правна и физичка лица.

(5) Подаци прикупљени у поступку премера чине елаборат премера водова и служе за оснивање катастра водова.

4. ТОПОГРАФСКИ ПРЕМЕР

Топографски премер

Члан 55.

(1) Топографски премер јесте геодетско мерење топографских објеката и терена прописаном класом тачности, прикупљање података о њиховим квалитативним и квантитативним особинама и података о географским и другим именима.

(2) Елаборат топографског премера јесте скуп докумената и података насталих у поступку пројектовања и реализације топографског премера.

(3) На основу елабората топографског премера и података из других извора формира се основни топографски модел и израђује основна државна карта и остале карте, дигитални ортофото и дигитални модел терена простора Републике Србије.

5. ПРЕМЕР ДРЖАВНЕ ГРАНИЦЕ

Премер, елаборат и регистар државне границе

Члан 56.

(1) Премер државне границе јесте означавање граничних тачака, геодетско мерење граничних тачака и прикупљање података о државној граници.

(2) Државна граница, у смислу овог закона, је линија пресека замишљене вертикалне равни и површи Земље, која одваја простор Републике Србије од суседних држава.

(3) Подаци добијени геодетским мерењем и прикупљањем података из става 1. овог члана чине елаборат о државној граници.

(4) Послове премера, израду елабората о државној граници, вођење регистра државне границе и припрему докумената о државној граници обавља Завод.

(5) Послови из става 4. овог члана обављају се у складу са овим законом, прописима којима је уређена државна граница и међународним уговорима закљученим са суседним државама.

(6) Надлежни органи дужни су да запосленима у Заводу омогуће кретање у граничној зони за обављање послова премера државне границе.

6. МЕТРОЛОШКО ОБЕЗБЕЂЕЊЕ ГЕОДЕТСКИХ РАДОВА И СТАНДАРДИЗАЦИЈА

Метролошко обезбеђење геодетских радова

Члан 57.

(1) У циљу метролошког обезбеђења геодетских радова, сагласно закону којим је уређена област метрологије, а на основу државних примарних еталона јединица дужине, угла, времена и убрзања силе земљине теже, успостављају се секундарни и радни еталони.

(2) Пре употребе геодетских инструмената у државном премеру и одржавању катастра непокретности и водова обавезно се утврђују њихова метролошка својства.

(3) Геодетски инструменти подлежу првом прегледу мерила, периодичним и ванредним прегледима мерила, у складу са прописима којима се уређује метрологија, што се доказује потврдом овлашћене лабораторије или испитивањем на посебним тест полигонима Завода.

Стандардизација

Члан 58.

Ради обезбеђења јединствене техничко-технолошке основе за типизацију и унификацију геодетских радова, користе се српски и усвојени међународни геодетски стандарди, којима се постиже потребан ниво квалитета геодетских радова.

ГЛАВА VI КАТАСТАР НЕПОКРЕТНОСТИ

1. НАЧЕЛА КАТАСТРА НЕПОКРЕТНОСТИ

Начело државног премера

Члан 59.

Катастар непокретности заснива се на подацима државног премера.

Начело уписа

Члан 60.

(1) Својина и друга стварна права на непокретностима стичу се, преносе и ограничавају уписом у катастар непокретности (конститутивност уписа), а престају брисањем уписа.

(2) У случајевима одређеним законом, својина и друга стварна права на непокретностима могу се стећи и пре уписа у катастар непокретности, а уписом производе правно дејство према трећим лицима (декларативност уписа).

(3) У катастар непокретности могу се уписати и одређена облигациона права која се од тренутка уписа могу супротставити трећим лицима.

Начело обавезности

Члан 61.

(1) Ималац права на непокретности обавезан је да поднесе захтев за упис непокретности и права својине у катастар непокретности.

(2) Упис непокретности и права својине врши се у катастру непокретности и по службеној дужности, у складу са законом.

Начело јавности

Члан 62.

(1) Подаци катастра непокретности су јавни и свако може тражити да изврши увид у те податке, под условима одређеним овим законом.

(2) Нико се не може позивати на то да му подаци уписани у катастру непокретности нису били или нису могли бити познати, нити то може доказивати.

Начело поуздања

Члан 63.

Подаци о непокретностима уписани у катастар непокретности су истинити и поуздани и нико не може сносити штетне последице због тог поуздања.

Начело законитости

Члан 64.

Упис у катастар непокретности врши се на основу овог закона и других прописа.

Начело првенства

Члан 65.

Упис у катастар непокретности и утврђивање реда првенства права врши се према временском редоследу подношења захтева за упис, осим ако је законом друкчије одређено.

Начело одређености

Члан 66.

Садржина сваког уписа у катастар непокретности мора бити потпуно одређена у погледу непокретности на коју се упис односи, врсте уписа, права, односно друге чињенице која се уписује, као и у погледу субјекта уписа, редоследа првенства уписа и исправа на основу којих је упис извршен.

2. САСТАВ И САДРЖИНА КАТАСТРА НЕПОКРЕТНОСТИ

Састав катастра непокретности

Члан 67.

Катастар непокретности састоји се од:

- 1) елабората премера;
- 2) збирке исправа;
- 3) базе података катастра непокретности.

Елаборат премера

Члан 68.

(1) Елаборат премера јесте скуп докумената и података насталих у поступку пројектовања и реализације катастарског, комасационог премера или постојећег премера, на основу којих се оснива или обнавља катастар непокретности.

(2) Елаборат премера чува се трајно.

Збирка исправа

Члан 69.

(1) Збирка исправа јесте скуп исправа на основу којих је извршен упис или брисање уписа на непокретностима.

(2) Збирка исправа чува се трајно.

База података катастра непокретности

Члан 70.

(1) База података катастра непокретности јесте скуп геопросторних и других података о непокретностима и стварним правима на њима, и нарочито садржи податке о:

- 1) парцелама;
- 2) објектима;
- 3) посебним деловима објеката;
- 4) имаоцима стварних права на непокретностима.

(2) У бази података катастра непокретности воде се подаци адресног регистра и регистра просторних јединица.

Катастарски план

Члан 71.

(1) Из базе података катастра непокретности издаје се катастарски план у дигиталном или аналогном облику, за једну или више парцела.

(2) Катастарски план из става 1. овог члана издаје се у прописаном формату, облику и размери.

Лист непокретности

Члан 72.

(1) Из базе података катастра непокретности издаје се лист непокретности у прописаном облику и садржају, за:

- 1) непокретност;
- 2) имаоца права.

(2) Лист непокретности из става 1. тачка 1) овог члана садржи податке који се односе на једну непокретност.

(3) Лист непокретности из става 1. тачка 2) садржи податке који се односе на све непокретности које припадају истом имаоцу права.

3. УПИС У КАТАСТАР НЕПОКРЕТНОСТИ

3.1. Врсте уписа у катастар непокретности

Члан 73.

Врсте уписа у катастар непокретности јесу:

- 1) упис непокретности;
- 2) упис стварних права;
- 3) предбележба;
- 4) забележба.

3.1.1. Упис непокретности

Члан 74.

(1) Упис непокретности је упис података о парцели, објекту и посебном делу објекта.

(2) Подаци о парцели уписују се на основу елабората премера, односно елабората геодетских радова и исправе за упис када је то одређено законом.

(3) Подаци о објекту уписују се на основу елабората премера, односно елабората геодетских радова.

(4) Подаци о посебним деловима објекта уписују се на основу техничке документације на основу које је издата грађевинска или употребна дозвола, или на основу:

1) земљишне књиге, књиге тапија, интабулационе књиге и књиге продатих друштвених станова са хипотеком;

2) акта надлежног органа;

3) елабората геодетских радова.

(5) Када за објекат, односно посебни део објекта није издата грађевинска или употребна дозвола, када је објекат изграђен прекорачењем овлашћења из грађевинске дозволе, или је објекат привремени, уписује се и одговарајућа забележба.

3.1.2. Упис стварних права

Члан 75.

Упис стварних права је упис којим се стичу, преносе, ограничавају или престају право својине и друга стварна права на непокретностима.

Упис својине

Члан 76.

(1) Својина на непокретности уписује се као:

1) право својине;

2) право сусвојине;

3) право заједничке својине.

(2) Право својине уписује се у корист имаоца права на целој непокретности.

(3) Право сусвојине уписује се у корист ималаца права по одређеним уделима у односу на целину непокретности.

(4) Право заједничке својине на непокретности уписује се на име свих ималаца права својине, када удео у исправи за упис није одређен.

Упис других стварних права на непокретностима

Члан 77.

У катастар непокретности уписују се право коришћења, право закупа, право службености, хипотека и друга стварна права на непокретностима прописана законом.

3.1.3. Предбележба

Предбележба

Члан 78.

(1) Предбележба је упис којим се условно стичу, преносе, ограничавају или престају стварна права на непокретностима.

(2) Предбележба се врши на основу исправе за упис која не испуњава услове за коначан упис стварних права, и то:

1) ако приватна исправа, односно исправа о правном послу не садржи изјаву о дозволи уписа, а та изјава није дата ни у посебној исправи;

2) ако је изјава о дозволи уписа условна или орочена, а услов и рок нису испуњени;

3) ако јавна исправа није постала правноснажна;

4) ако надлежни орган у јавној исправи одреди упис предбележбе.

(3) Предбележба се уписује и на основу исправе за упис у којој је непокретност на коју се предбележба односи одредива, али није потпуно и тачно одређена.

(4) Предбележба се уписује на рок до 90 дана или на рок према исправи из става 2. тачка 4) овог члана.

Оправдање и брисање предбележбе

Члан 79.

(1) Предбележба се оправдава отклањањем сметњи за упис стварних права које су постојале у тренутку уписа предбележбе, односно накнадним достављањем доказа о испуњењу услова или рока за упис стварних права.

(2) Оправдањем, предбележба постаје упис стварних права, са дејством од тренутка уписа предбележбе.

(3) Предбележба се брише решењем по службеној дужности или по захтеву странке, ако не буде оправдана у року.

Располагања предбележеним правом и правом оптерећеним предбележбом

Члан 80.

(1) По упису предбележбе дозвољени су уписи како против предбележеног имаоца права тако и против уписаног имаоца права оптерећеног предбележбом, с тим што су ови уписи условљени оправдањем, односно брисањем предбележбе.

(2) Оправдањем предбележбе оснажују се и постају безусловни сви уписи против предбележеног имаоца права, док се сви уписи против уписаног имаоца права оптерећеног предбележбом бришу по службеној дужности.

(3) Брисањем предбележбе, сви уписи против предбележеног имаоца права бришу се по службеној дужности, а оснажују се и безусловни постају сви уписи извршени против уписаног имаоца права оптерећеног предбележбом.

3.1.4. Забележба

Забележба

Члан 81.

(1) Забележба је упис којим се у катастар непокретности уписују чињенице које су од значаја за заснивање, измену, престанак или пренос стварних права на непокретностима, које се односе на личност имаоца права, на саму непокретност или на правне односе поводом непокретности.

(2) Од уписа забележбе која је од значаја за заснивање, измену, престанак или пренос стварних права на непокретностима, сва располагања имаоца права и уписи у катастру непокретности који су противни сврси уписане забележбе, условни су и зависе од исхода решавања стварних права на непокретности због којих је забележба уписана.

Врсте забележби

Члан 82.

Забележбом се врши упис чињеница које се односе на:

- 1) лична стања имаоца права;
- 2) првенствени ред за будући упис;
- 3) покретање спора за утврђивање права на непокретности;
- 4) покретање управног спора против другостепеног решења у оснивању и одржавању катастра непокретности и катастра водова;
- 5) покретање поступка експропријације непокретности;
- 6) забрану отуђења и оптерећења непокретности;
- 7) забрану уписа стварних права на непокретности;
- 8) поступак извршења;
- 9) побијање дужникових правних радњи;
- 10) заштиту природних добара;
- 11) остале забележбе прописане законом.

3.2. Општи услови за упис стварних права, предбележбе и забележбе

Члан 83.

(1) Општи услови за упис стварних права, предбележбе и забележбе у катастар непокретности су постојање:

- 1) уписане непокретности;
- 2) уписаног претходника;
- 3) исправе за упис.

(2) Општи услови увек морају бити испуњени, осим ако је законом другачије одређен услов и основ уписа.

Уписана непокретност

Члан 84.

У тренутку подношења захтева за упис, непокретност мора бити уписана у катастру непокретности или може бити уписана истовремено са уписом стварног права.

Уписани претходник

Члан 85.

(1) Уписи у катастар непокретности дозвољени су само против лица које је у тренутку подношења захтева за упис већ уписано у катастар непокретности као ималац права у погледу којег се упис захтева или је предбележено као ималац тог права (уписани претходник).

(2) Упис се дозвољава и против лица које није уписани претходник, ако се уз захтев приложе исправе којима се доказује правни континуитет између лица против којег се тражи упис и уписаног претходника.

(3) Кад се врши упис стварних права на новоизграђеном објекту не захтева се постојање уписаног претходника.

Исправа за упис

Члан 86.

(1) Упис у катастар непокретности врши се на основу приватне или јавне исправе, која је по садржини и форми подобна за упис.

(2) Исправа за упис мора нарочито да садржи:

1) место и датум састављања, односно овере;

2) означавање непокретности на коју се исправа односи према подацима катастра непокретности (катастарска општина, број и површина парцеле, број и површина објекта, број и површина посебног дела објекта).

3) презиме, име и име једног родитеља, односно назив, пребивалиште, односно боравиште, или седиште и јединствени матични број грађана, односно матични број уписаног претходника и лица у чију корист се упис захтева;

(3) Изузетно од става 2. тач. 2) и 3) овог члана, за упис забележбе која се односи на личност имаоца права исправа за упис не мора да садржи податке о означању непокретности, а за упис забележбе која се односи на саму непокретност исправа не мора да садржи податке о уписаном претходнику.

(4) Исправа за упис мора бити приложена у оригиналу или овереној копији или у другом облику прописаном законом, а ако је исправа на страном језику уз њу треба доставити и оверен превод.

Приватна исправа

Члан 87.

(1) Приватна исправа, односно исправа о правном послу, поред општих услова који важе за исправу за упис, да би била подобна за упис, мора:

1) бити сачињена у писаној форми уз оверу потписа лица између којих се исправа сачињава, ако посебна форма исправе није прописана посебним законом;

2) садржавати изјаву о дозволи уписа, која није условљена нити орочена.

(2) Ако изјава о дозволи уписа није садржана у приватној исправи, односно исправи о правном послу, може бити дата у посебној исправи уз оверу потписа лица које изјаву даје.

Јавна исправа

Члан 88.

(1) Јавна исправа на основу које се може извршити упис је одлука суда, другог државног органа или организације која врши јавна овлашћења, који су по закону надлежни да доносе одлуке којима се одлучује о правима, односно о другим чињеницама које се уписују у катастар непокретности.

(2) Јавна исправа да би била подобна за упис мора бити правноснажна.

(3) Страна јавна исправа, односно исправа која се у држави састављања сматра јавном исправом, сматра се подобном за упис, ако је призната у Републици Србији, у складу са законом.

3.3. Забрана уписа у катастар непокретности

Члан 89.

(1) Упис у катастар непокретности неће се дозволити кад је законом, одлуком суда или другог надлежног органа, одређена забрана уписа на одређеној непокретности.

(2) Упис у катастар непокретности неће се дозволити и у случају кад би се таквим уписом извршила повреда принудних прописа.

4. ОСНИВАЊЕ КАТАСТРА НЕПОКРЕТНОСТИ

Начин оснивања катастра непокретности

Члан 90.

(1) Катастар непокретности оснива се у катастарским општинама у којима је на снази катастар земљишта, односно земљишна књига, књига тапија и интабулациона књига.

(2) Катастар непокретности оснива се за целу катастарску општину.

(3) Изузетно од става 2. овог члана катастар непокретности може да се оснива за део катастарске општине, а најмање за једну парцелу, на основу одлуке Завода.

(4) Катастар непокретности оснива се према подацима:

1) катастра земљишта, земљишне књиге и књиге тапија, односно интабулационе књиге и подацима комасације која није проведена у катастру земљишта, односно земљишној књизи (у даљем тексту: непроведена комасација);

2) катастарског или комасационог премера.

(5) У катастарским општинама у којима је на снази катастар земљишта, катастар непокретности оснива се и према подацима књиге продатих друштвених станова са хипотеком формиране у складу са Законом о премеру и катастру и уписима права на непокретностима („Службени гласник СРС”, број 28/90 и „Службени гласник РС”, број 13/90).

(6) Катастар непокретности оснива се у поступку излагања на јавни увид података о непокретностима и стварним правима на њима од стране комисије за излагање на јавни увид података о непокретностима и стварним правима на њима.

(7) На основу података из става 4. овог члана формира се база података катастра непокретности.

Оснивање катастра непокретности према подацима катастарског премера

Члан 91.

(1) Оснивање катастра непокретности према подацима катастарског премера може се вршити:

1) ако је постојећи премер катастра земљишта у стереографској или Золднеровој пројекцији;

2) ради унапређења тачности или ажурности постојећег премера.

(2) Одлуку о катастарском премеру и оснивању катастра непокретности доноси Завод.

Преузимање земљишне књиге, књиге тапија, интабулационе књиге и достављање података

Члан 92.

(1) Надлежни судови дужни су да на захтев Завода предају земљишну књигу, књигу тапија и интабулациону књигу, односно њихове делове, најкасније до дана почетка оснивања катастра непокретности.

(2) Од дана почетка оснивања катастра непокретности неће се проводити промене у катастру земљишта, земљишној књизи, књизи тапија, интабулационој књизи и издавати тапије и проводити промене у књизи продатих друштвених станова са хипотеком, а нерешени и нови захтеви за упис промена достављају се Заводу и решавају се у поступку оснивања катастра непокретности.

(3) У поступку оснивања катастра непокретности имаоци права на непокретности, државни и други органи, предузећа, установе и друге организације дужни су да на захтев Завода, доставе податке о непокретностима које имају у својим евиденцијама.

Јавни оглас

Члан 93.

(1) Оснивање катастра непокретности објављује се јавним огласом у катастарској општини у којој се оснива катастар непокретности и на интернет страници Завода, најкасније 30 дана пре почетка оснивања катастра непокретности.

(2) Јавни оглас из става 1. овог члана нарочито садржи:

- 1) назив јединице локалне самоуправе и катастарске општине;
- 2) опис граница подручја катастарске општине или њеног дела за коју се врши оснивање катастра непокретности;
- 3) јавни позив лицима која сматрају да имају правни интерес да учествују у поступку оснивања катастра непокретности;
- 4) датум почетка и завршетка (рок) оснивања катастра непокретности.

Комисија за излагање

Члан 94.

(1) Поступак излагања обавља комисија за излагање на јавни увид података о непокретностима и стварним правима на њима (у даљем тексту: комисија за излагање) коју образује Завод.

(2) Комисија за излагање из става 1. овог члана састоји се од председника и два члана, којима се именују заменици.

(3) За председника комисије за излагање именује се лице правне струке са дипломским академским студијама - мастер, специјалистичким академским студијама, односно са основним студијама у трајању од најмање четири године и са положеним правосудним испитом, а за чланове једно лице геодетске струке са најмање основним академским студијама, основним струковним студијама, односно са студијама у трајању до три године и положеним државним стручним испитом и једно лице из реда грађана са подручја катастарске општине за коју се врши оснивање катастра непокретности.

4.1. Оснивање катастра непокретности према подацима катастра земљишта, земљишне књиге, књиге тапија, односно интабулационе књиге и непроведене комасације

Упис непокретности

Члан 95.

(1) У катастар непокретности уписују се подаци о непокретностима према подацима катастра земљишта, подацима земљишне књиге, књиге тапија, односно интабулационе књиге, књиге продатих друштвених станова са хипотеком, непроведене комасације и накнадно прикупљеним подацима о непокретностима.

(2) Упис података о непокретностима, према подацима катастра земљишта, врши се у катастарским општинама у којима не постоји земљишна књига или књига тапија.

4.1.1. Упис права својине према подацима катастра земљишта

Упис права својине на парцели

Члан 96.

(1) За имаоца права својине на парцели уписује се према стању последњег уписа у катастру земљишта:

- 1) лице које је у катастру земљишта уписано до 6. априла 1941. године;
- 2) лице које је у катастру земљишта уписано после 6. априла 1941. године, ако је тај упис извршен на основу исправе која је у време уписа била подобна за стицање права својине на парцели;
- 3) лице које није уписано на основу исправе у смислу тачке 2) овог става, а уписано је у катастар земљишта у поступку првог премера, који је израђен после 6. априла 1941. године.

(2) Ако се применом одредаба става 1. овог члана не може уписати ималац права својине на парцели, лице које је последње уписано у катастру земљишта уписаће се као држалац парцеле, ако је парцела у његовом поседу.

(3) Ако нема лица из става 2. овог члана, као држалац уписаће се лице које није уписано у катастру земљишта, ако се утврди да је парцела у његовом поседу.

(4) Одредбе овог члана о упису права својине сходно се примењују и на упис права коришћења на парцели у државној, односно јавној својини.

(5) Одредбе става 3. овог члана неће се примењивати на парцели у државној, односно јавној својини без обзира на посед парцеле.

Упис права својине на објекту

Члан 97.

(1) За имаоца права својине на објекту уписује се једно од следећих лица:

- 1) градитељ који има право својине, односно градитељи који имају право сусвојине или заједничке својине на парцели;
- 2) градитељ који је ималац другог одговарајућег стварног права на парцели ако је за објекат издата грађевинска дозвола или је објекат изграђен у време кад грађевинска дозвола није била услов за градњу;
- 3) градитељ коме је издата грађевинска и употребна дозвола.

(2) Изузетно од става 1. тачка 1) овог члана, као ималац права својине на објекту уписује се сувласник или заједничар на парцели, који је од свих осталих стекао право које га овлашћује да на парцели изгради објекат.

(3) Ако се применом одредби ст. 1. и 2. овог члана не може уписати ималац права својине на објекту, градитељ објекта или држалац парцеле уписује се за држаоца објекта.

(4) За држаоца објекта уписује се и лице коме је издата грађевинска дозвола за градњу објекта привременог карактера.

Упис права својине на посебном делу објекта

Члан 98.

(1) За имаоца права својине на посебном делу објекта уписује се једно од следећих лица:

- 1) лице које је ималац права својине на објекту;
- 2) лице које има исправу за упис права својине ако своје право изводи од имаоца права својине на објекту.

(2) Изузетно од става 1. овог члана, за имаоца права својине на посебном делу објекта уписује се лице које приложи уговор о откупу стана у друштвеној, односно државној својини, сачињен у складу са законом.

(3) Ако се применом одредаба ст. 1. и 2. овог члана не може уписати ималац права својине на посебном делу објекта, лице у поседу посебног дела објекта уписује се као држалац.

4.1.2. Упис права својине према подацима земљишне књиге, књиге тапија и интабулационе књиге

Члан 99.

(1) У катастарским општинама у којима, поред катастра земљишта, постоји и земљишна књига, књига тапија, односно интабулациона књига за имаоца права својине на парцели, објекту и посебном делу објекта уписује се једно од следећих лица:

- 1) лице које је последње уписано у земљишној књизи, односно књизи тапија;
- 2) лице које има основ за упис права својине, ако то право изводи од лица из става 1. тачка 1) овог члана.

(2) Изузетно од става 1. овог члана, за имаоца права својине посебног дела објекта уписује се лице које приложи уговор о откупу стана у друштвеној, односно државној својини сачињен у складу са законом.

(3) Ако нема лица које се може уписати за имаоца права својине, као држалац на објекту или посебном делу објекта уписује се лице које не испуњава услове из ст. 1. и 2. овог члана, ако је у поседу објекта, односно посебног дела објекта и ако има исправу која води стицању права својине.

(4) На објектима или посебним деловима објеката који нису уписани у земљишну књигу, упис права својине врши се сходном применом одредаба чл. 97. и 98. овог закона.

(5) На непокретностима које нису уписане у књигу тапија, а уписане су у катастар земљишта, упис права врши се сходно одредбама чл. 96, 97. и 98. овог закона.

(6) У катастарским општинама у којима постоји интабулациона књига, подаци о теретима из те књиге уписују се у катастар непокретности на непокретностима на којима је уписано право према одредбама овог члана и чл. 96, 97. и 98. овог закона.

4.1.3. Несагласност података

Члан 100.

(1) У случају несагласних података катастра земљишта, земљишне књиге, књиге тапија односно интабулационе књиге, упис права својине извршиће се у складу са одредбама члана 99. овог закона, а остали подаци о непокретности сходно подацима катастра земљишта.

(2) Ако је у катастру земљишта на основу исправе или у обнови премера касније извршен упис у односу на упис у земљишној књизи, књизи тапија односно интабулационој књизи, упис права својине извршиће се сходно чл. 96, 97. и 98. овог закона.

(3) Не сматра се несагласношћу разлика у површини парцела и објеката настала у поступку превођења постојећег аналогног катастарског плана у дигитални облик, ако је у прописаним границама.

4.1.4. Упис непокретности и стварних права на непокретностима према подацима непроведене комасације

Члан 101.

Упис непокретности и стварних права на непокретностима према подацима непроведене комасације врши се на основу решења о расподели комасационе масе.

4.2. Оснивање катастра непокретности према подацима катастарског премера

Утврђивање података о непокретностима и стварним правима на њима

Члан 102.

(1) Када у поступку излагања нису оспорени подаци о парцели и стварним правима на парцели који су привремено уписани у базу података катастра непокретности, ти подаци утврђују се као коначни.

(2) Када у поступку излагања нису оспорени подаци о објекту и посебном делу објекта који су привремено уписани у базу података катастра непокретности, ти подаци утврђују се као коначни.

(3) Стварна права на објекту и посебном делу објекта коначно се утврђују сходном применом одредаба чл. 97, 98. и 99. овог закона.

(4) Терети и ограничења уписани у земљишној, односно у интабулационој књизи преузимају се и уписују у базу података катастра непокретности.

(5) Ако се уредно позвано лице не одазове позиву сматраће се да је сагласно са подацима привремено уписаним у базу података катастра непокретности, и ти подаци утврђују се као коначни.

Отклањање несагласности

Члан 103.

(1) Ако имаоци права нису сагласни са привремено уписаним подацима о непокретностима проверавају се и отклањају евентуалне грешке у прикупљању података о непокретностима, исправљају подаци привремено уписани у базу података катастра непокретности и коначно утврђују подаци.

(2) Ако имаоци права нису сагласни са привремено уписаним подацима о стварним правима на непокретностима, ти подаци се упоређују са подацима из катастра земљишта, земљишне књиге, књиге тапија и интабулационе књиге и утврђивање стварних права врши сходном применом одредаба чл. 96. до 99. овог закона.

4.3. Записник и потврђивање катастра непокретности

Записник и приговор на записник

Члан 104.

(1) У поступку излагања води се записник у који се уписују подаци о непокретностима и стварним правима на њима.

(2) На записник из става 1. овог члана учесници у поступку могу уложити приговор у року од 8 дана од дана уручења записника.

(3) На податке привремено уписане у базу података катастра непокретности, лица која нису учествовала у поступку излагања, односно имаоци правног интереса, могу поднети приговор најкасније до завршетка оснивања.

(4) Приговор из ст. 2. и 3. овог члана подноси се комисији за излагање која је дужна да размотри приговор и донесе решење у року од осам дана.

Право на жалбу, одрицање и повлачење жалбе

Члан 105.

(1) Против решења комисије за излагање може се изјавити жалба у року од осам дана од дана достављања решења.

(2) Странка се може одрећи права на жалбу, а до доношења другостепеног решења може повући изјављену жалбу, изјавама које се не могу опозвати.

(3) Жалба и изјава подносе се преко комисије за излагање која је донела првостепено решење.

Упис у катастар непокретности

Члан 106.

(1) Подаци о непокретностима и стварним правима на њима уписани у записнику који нису оспорени у поступку излагања, уписују се у катастар непокретности без доношења решења о упису.

(2) Подаци који су оспорени уписују се у катастар непокретности даном доношења решења по приговору, уз упис по службеној дужности забележбе ради чињења видљивим да решење није коначно.

(3) Подаци о непокретностима и стварним правима на њима уписују се у катастар непокретности и на основу другостепеног решења или на основу судске одлуке из управног спора.

(4) Ако другостепено решење, односно судска одлука из става 3. овог члана нису донети до дана завршетка оснивања катастра непокретности, по другостепеном решењу, односно судској одлуци поступиће се у одржавању катастра непокретности.

(5) Забележка ради чињења видљивим да решење о упису није коначно брише се по службеној дужности даном коначности тог решења.

Завршетак поступка излагања и недозвољеност повраћаја у пређашње стање и понављања поступка

Члан 107.

(1) Поступак излагања сматра се завршеним истеком рока за оснивање катастра непокретности одређеног у јавном огласу.

(2) Ако поступак излагања није завршен у одређеном року, одредиће се нови рок завршетка оснивања катастра непокретности и објавити јавним огласом.

(3) После завршетка поступка излагања није дозвољен повраћај у пређашње стање и понављање поступка, у складу са одредбама закона којим је уређен општи управни поступак.

Потврђивање катастра непокретности

Члан 108.

(1) Кад Завод утврди да је катастар непокретности основан у складу са овим законом, потврђује га решењем, које се објављује на интернет страници Завода.

(2) Катастар непокретности примењује се од дана доношења решења из става 1. овог члана.

5. ОБНОВА КАТАСТРА НЕПОКРЕТНОСТИ

Обнова катастра непокретности

Члан 109.

(1) Обнова катастра непокретности јесте поновно оснивање катастра непокретности према подацима катастарског или комасационог премера у катастарској општини или делу катастарске општине у којој постоји катастар непокретности.

(2) Обнова катастра непокретности врши се у поступку излагања на јавни увид података о непокретностима и правима на њима од стране комисије за излагање, сходном применом одредаба овог закона о оснивању катастра непокретности према подацима катастарског премера, у погледу надлежности, поступка излагања и утврђивања података о непокретностима и стварним правима на њима и потврђивања катастра непокретности.

(3) У поступку обнове катастра непокретности преузимају се терети и ограничења који су већ уписани у базу података катастра непокретности.

Разлози за обнову катастра непокретности

Члан 110.

(1) Обнова катастра непокретности врши се:

1) ако је постојећи премер катастра непокретности у стереографској или Золднеровој пројекцији;

2) у циљу унапређења тачности постојећег премера;

3) ако су подаци катастра непокретности уништени или неупотребљиви.

(2) Одлуку о катастарском премеру и обнови катастра непокретности доноси Завод.

6. АДРЕСНИ РЕГИСТАР И РЕГИСТАР ПРОСТОРНИХ ЈЕДИНИЦА

Адресни регистар

Члан 111.

(1) Адресни регистар јесте основни и јавни регистар о кућним бројевима и називима улица и тргова у насељеном месту.

(2) Адресни регистар из става 1. овог члана води и одржава Завод.

(3) Адресни регистар обухвата утврђивање кућних бројева за стамбене и пословне зграде, као и за грађевинске парцеле, означавање зграда и грађевинских парцела кућним бројевима и означавање насељених места, улица и тргова и вођење података о кућним бројевима, улицама и трговима.

Регистар просторних јединица

Члан 112.

Регистар просторних јединица јесте основни и јавни регистар о границама просторних јединица, називима и матичним бројевима просторних јединица утврђених у складу са законом.

7. ОДРЖАВАЊЕ КАТАСТРА НЕПОКРЕТНОСТИ

7.1. Заједничке одредбе

Одржавање катастра непокретности

Члан 113.

Одржавање катастра непокретности јесте прикупљање, утврђивање и провођење насталих промена на непокретностима и стварним правима на њима, које су од утицаја на податке катастра непокретности настале после потврђивања катастра непокретности у складу са одредбама овог закона.

Промене у поступку одржавања катастра непокретности

Члан 114.

(1) Промене у поступку одржавања, у смислу овог закона, јесу промене на непокретностима и стварним правима на њима настале:

1) деобом, спајањем парцела, променом граница парцела или реализацијом пројекта парцелације;

2) изградњом, реконструкцијом, доградњом, уклањањем објекта и формирањем посебних делова објекта;

3) реконструкцијом и доградњом посебног дела објекта, деобом или спајањем посебних делова објекта;

4) променом начина коришћења објекта и посебног дела објекта;

5) променом врсте и начина коришћења земљишта;

6) утврђивањем и променом кућног броја као и променом назива улице и трга;

7) променом граница, назива и матичних бројева просторних јединица;

8) променом лестнице катастарског прихода;

9) променом вредности непокретности;

10) променом која се односи на стицање, пренос, ограничење и престанак стварног права или држаоца непокретности;

11) променом личних, статусних и других података о имаоцу права на непокретности.

(2) Изграђеним објектом, у смислу овог закона, сматра се објекат који је стављен под кров или је стављен у функцију за коју је намењен.

(3) Не сматра се променом разлика у површини парцела и објекта настала у поступку превођења постојећег аналогног катастарског плана у дигитални облик, ако је у прописаним границама.

Надлежност за прикупљање података о насталим променама

Члан 115.

(1) Прикупљање података о насталим променама на непокретностима и извођење радова на терену из члана 114. тач. 1) до 5) овог закона, као и обнављање граница парцеле и идентификацију парцеле, обавља геодетска организација.

(2) Послове из става 1. овог члана обавља и Завод:

1) ако на територији јединице локалне самоуправе није регистрована геодетска организација;

2) ако је на територији јединице локалне самоуправе регистрована геодетска организација, на изричит захтев странке и под условом да је катастар непокретности основан у свим катастарским општинама за које је надлежна ужа унутрашња јединица Завода;

3) у поступку по службеној дужности.

Унапређење квалитета података премера

Члан 116.

(1) У поступку одржавања катастра непокретности унапређује се, на прописан начин, квалитет података постојећег премера за одређену непокретност.

(2) Приликом унапређења квалитета података може се променити облик и површина непокретности у прописаним вредностима.

Подношење захтева за провођење промене на непокретности

Члан 117.

(1) Ималац права на непокретности дужан је да у року од 30 дана од настанка промене поднесе захтев за провођење промене Заводу.

(2) Уз захтев из става 1. овог члана ималац права дужан је да достави исправу за упис која је основ за упис промене, односно исправе на основу којих се могу утврдити настале промене на непокретностима.

(3) За промене за које је потребно претходно извести радове на терену и прикупити податке о насталим променама, ималац права дужан је да уз захтев из става 1. овог члана достави изјаву геодетске организације да прихвата извршење радова на терену, када радове изводи геодетска организација.

(4) Захтев и изјава из става 3. овог члана подnose се на прописаном обрасцу.

(5) Трошкове утврђивања и провођења промена сноси подносилац захтева.

Достављање, преглед и пријем елабората

Члан 118.

(1) Геодетска организација је дужна да у року од 30 дана од дана преузимања података премера, достави Заводу елаборат геодетских радова и записник о извршеном увиђају.

(2) Кад се радови изводе на основу уговора о извођењу геодетских радова, геодетска организација је дужна да елаборат геодетских радова достави у року утврђеном уговором који се доставља уз пријаву радова.

(3) Завод врши преглед елабората који обухвата контролу и проверу квалитета изведених геодетских радова и примену прописа, стандарда и техничких норматива.

(4) Ако елаборат нема недостатака Завод оверава и прима елаборат.

(5) Кад се у поступку прегледа елабората утврде недостаци, записником се налаже геодетској организацији да у остављеном року недостатке отклони.

(6) Ако у остављеном року недостаци нису отклоњени, Завод решењем одбија провођење промене.

Праћење насталих промена на непокретностима

Члан 119.

(1) У циљу обезбеђења ажурности катастра непокретности Завод по службеној дужности прати промене на непокретностима.

(2) Праћење се врши упоређењем података катастра непокретности са подацима добијеним периодичним снимањем територије Републике Србије из ваздуха или подацима добијеним другим методама и поступцима.

(3) Државни и други органи, предузећа, установе и друге организације дужни су да Заводу доставе исправе које су од утицаја на податке о непокретностима и просторним јединицама.

Оштећење, уништење и измештање геодетских белега

Члан 120.

(1) Кад се на непокретности изводе грађевински или други радови који могу оштетити или уништити геодетске белеге или смањити могућност њиховог коришћења, инвеститор, односно извођач радова, дужан је да најмање 15 дана пре отпочињања радова, о томе обавести Завод.

(2) Ако услед извођења радова из става 1. овог члана постојећу геодетску белегу треба изместити или уништити или ако се услед тих радова смањи могућност њеног коришћења, инвеститор сноси све трошкове постављања геодетске белеге и одређивања координате тачке.

(3) Ималац права на непокретности на чијој се непокретности налазе геодетске белеге, дужан је да о сваком оштећењу, уништењу, померању или измештању белега, обавести Завод у року од 15 дана од дана сазнања.

7.2. Поступак уписа промена на непокретностима и стварним правима на њима

Упис по скраћеном поступку

Члан 121.

(1) Упис у катастар непокретности врши се, по правилу, по скраћеном поступку на основу приложених исправа.

(2) У случају када се утврди да се на основу приложених исправа не може одлучити по захтеву, може се спровести испитни поступак (саслушање странака, увиђај, вештачење и друго).

Странке у поступку уписа

Члан 122.

Странке у поступку уписа су:

- 1) лице у чију корист се одлучује о упису;
- 2) уписани претходник;
- 3) свако лице ради заштите својих права или правних интереса.

Подношење захтева за упис

Члан 123.

(1) Захтев за упис се подноси у писаном облику.

(2) Захтев може поднети странка из члана 122. овог закона.

(3) Упис заједничких права може захтевати било који од заједничара у корист свих, на основу овереног овлашћења осталих заједничара.

(4) Ако се ради о упису права дељивих сразмерно целини, сваки ималац права може да захтева упис одговарајућег дела у своју корист, при чему ће се извршити упис и у корист других ималаца права.

(5) Странка не може поднети нов захтев ако је по ранијем захтеву за упис истог права и на основу истих исправа односно доказа, донета коначна одлука.

Уредан захтев

Члан 124.

(1) Уредан захтев за упис права у катастар непокретности мора да садржи:

- 1) презиме, име и име једног родитеља, адресу и јединствени матични број грађана, односно назив, седиште, адресу и матични број подносиоца захтева;
- 2) назив катастарске општине и означавање непокретности за коју се тражи упис, према подацима катастра непокретности;

3) стварно право или промену за коју се захтева упис.

(2) Уз захтев за упис у катастар непокретности прилажу се исправе за упис у оригиналу, овереном препису или овереној копији.

(3) Ако захтев за упис није уредан, или ако уз захтев нису приложени сви потребни докази, подносиоцу захтева наложиће се закључком да у одређеном року захтев уреди, односно приложи потребне доказе.

Редослед решавања захтева

Члан 125.

(1) За одлучивање о основаности уписа меродавно је стање катастра непокретности у тренутку када је захтев за упис примљен.

(2) Завод уписује годину, месец, дан, час и минут пријема захтева за упис и истовремено на непокретности на коју се односи захтев уписује забележбу времена пријема и број захтева.

(3) Када је поднето више захтева за упис на истој непокретности, прво ће се узети у поступак захтев који је први примљен.

(4) По коначном решавању ранијег захтева, узимају се у поступак остали захтеви, по редоследу пријема.

Одлучивање о захтеву за упис

Члан 126.

(1) Захтев се усваја и дозвољава упис, кад су испуњени услови прописани овим законом, и кад је захтев у складу са садржином поднесене исправе.

(2) Ако нису испуњени услови за упис, захтев се одбија.

(3) Захтев за упис се одбацује када је донета коначна одлука о ствари по ранијем захтеву странке из члана 123. став 5. овог закона, или ако подносилац захтева у одређеном року захтев не уреди и не приложи потребне доказе сходно члану 124. став 3. овог закона.

(4) О упису се одлучује решењем.

Садржина решења о упису и достављање решења

Члан 127.

(1) Решење о упису у катастар непокретности садржи: врсту уписа, врсту стварног права, означање непокретности, податке о лицу у чију корист се врши упис, податке о уписаном претходнику, податке о висини административне таксе, накнаде за упис и друго.

(2) Решење о одбијању уписа у катастру непокретности или одбацивању захтева за упис садржи: податке о захтеваној врсти уписа, врсти стварног права, опису непокретности и лицу чији се захтев одбија, односно одбацује, са разложима за одбијање уписа, односно одбацивање захтева, податке о висини административне таксе, накнаде за упис која се враћа и друго.

(3) Решење из ст. 1. и 2. овог члана доставља се странкама у поступку уписа.

Упис

Члан 128.

(1) Упис у катастар непокретности врши се даном доношења решења којим је упис дозвољен, уз упис по службеној дужности забележбе ради чињења видљивим да решење о упису није коначно.

(2) Упис у катастар непокретности врши се и на основу другостепеног решења којим се дозвољава упис или на основу судске одлуке из управног спора, даном пријема другостепеног решења, односно судске одлуке.

(3) Под уписом у случајевима из ст. 1. и 2. овог члана, подразумева се и брисање права на непокретности, као и брисање уписа извршеног првостепеним решењем које је поништено.

Право на жалбу, одрицање и повлачење жалбе

Члан 129.

(1) Против решења донетог у првом степену може се изјавити жалба у року од осам дана од дана достављања решења.

(2) Странка се може одрећи права на жалбу, а до доношења другостепеног решења може повући изјављену жалбу, изјавама које се не могу опозвати.

Поступање до коначности решења

Члан 130.

(1) До коначности решења донетог у првом степену неће се одлучивати по новом захтеву за упис на истој непокретности.

(2) Забележка ради чињења видљивим да решење о упису није коначно брише се по службеној дужности даном коначности тог решења.

Измена првенственог реда уписа

Члан 131.

(1) Ималац права може поднети захтев за упис измене првенственог реда тог права.

(2) Уз захтев из става 1. овог члана доставља се сагласност свих лица чија би права била повређена изменом првенственог реда.

Законитост и савесност уписаног држаоца

Члан 132.

Државина држаоца уписана у складу са чл. 96, 97. и 98. овог закона, сматра се законитом и савесном од дана уписа.

Брисање држаоца и упис својине на парцели

Члан 133.

(1) На захтев лица које је уписано као држалац парцеле, у смислу овог закона, односно његовог правног следбеника, врши се упис права својине на парцели у корист тог лица, ако је од дана почетка примене катастра непокретности протекло три године и ако треће лице у том периоду не поднесе захтев за упис права својине на основу исправе за упис.

(2) Упис права својине на парцели у корист лица из става 1. овог члана уписаног као држаоца парцеле, извршиће се решењем о дозволи уписа и пре истека рока од три године, ако то лице достави исправу за упис.

(3) Кад се утврди да је захтев трећег лица из става 1. овог члана основан, доноси се решење о дозволи уписа права трећег лица и брисању држаоца парцеле.

(4) Брисање држаоца и упис права својине, права коришћења, односно закупа на парцели у државној, односно јавној својини дозволиће се на основу исправе којом је право својине, право коришћења, односно закупа стечено.

(5) Против решења којим се дозвољава или одбија упис може се изјавити жалба у року од осам дана од дана достављања решења.

Брисање држаоца и упис својине на објекту и посебном делу објекта

Члан 134.

(1) На захтев лица које је уписано као држалац објекта, у смислу овог закона, односно његовог правног следбеника, врши се упис права својине на објекту, у корист тог лица, кад се испуне услови из члана 97. ст. 1. и 2. овог закона.

(2) На захтев лица које је уписано као држалац посебног дела објекта, у смислу овог закона, односно његовог правног следбеника, врши се упис права својине на посебном делу објекта, у корист тог лица, кад се испуне услови из члана 98. ст. 1. и 2. овог закона.

(3) Када је захтев држаоца или трећег лица основан, доноси се решење о дозволи уписа права својине и брисању држаоца или решење о одбијању ако је захтев неоснован.

(4) Против решења из става 3. овог члана може се изјавити жалба у року од осам дана од дана достављања решења.

Упис промене држаоца

Члан 135.

(1) На непокретностима на којима је у поступку оснивања катастра непокретности уписан држалац, пре протеча рока од три године од дана почетка примене катастра непокретности, дозволиће се промена држаоца на основу решења о наслеђивању или уговора о доживотном издржавању.

(2) На објектима и посебним деловима објекта, осим промене на основу решења о наслеђивању или уговора о доживотном издржавању, дозволиће се промена држаоца и на основу друге исправе за упис, сходном применом општих услова за упис из члана 83. овог закона, при чему се уписаним претходником сматра уписани држалац објекта или посебног дела објекта.

(3) У поступку одржавања катастра непокретности, када нема услова за упис стварног права, дозволиће се упис држаоца приликом провођења промене настале изградњом, реконструкцијом, доградњом, деобом или спајањем објекта, односно посебног дела објекта, као и даља промена држаоца у смислу става 2. овог члана.

Брисање уписа којима је истекла важност

Члан 136.

(1) Орочени уписи и уписи којима је истекла важност бришу се по захтеву странке или по службеној дужности.

(2) Брисање забележбе ради чињења видљивим да решење о упису у катастар непокретности, односно катастар водова није коначно и забележбе да је против другостепеног решења донетог у поступку оснивања катастра непокретности и оснивања катастра водова, односно њиховог одржавања, покренут управни спор, врши се без доношења решења о брисању.

7.3. Исправљање грешака у одржавању катастра непокретности

Исправљање грешака у одржавању катастра непокретности

Члан 137.

(1) У поступку одржавања катастра непокретности Завод по службеној дужности или по захтеву странке, исправља све утврђене грешке, недостатке и пропусте у подацима о непокретностима.

(2) Грешке, недостаци и пропусти о уписаним стварним правима на непокретностима, могу се исправити у року од 3 године од дана уписа у одржавању катастра непокретности, или у року од 3 године од дана почетка примене катастра непокретности.

(3) О исправци из ст. 1. и 2. овог члана, Завод доноси решење против кога се може изјавити жалба у року од осам дана од дана достављања решења.

(4) У смислу става 2. овог члана, не може се поступити ако нема сагласности лица које је после погрешног уписа, уписало своје стварно право сматрајући податке катастра непокретности истинитим и потпуним, у складу са начелом поуздања.

ГЛАВА VII КАТАСТАР ВОДОВА

1. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Катастар водова

Члан 138.

(1) Катастар водова јесте основни регистар о водовима и стварним правима на њима.

(2) У циљу оснивања катастра водова државни органи, привредна друштва, предузећа и друга правна лица дужни су да омогуће коришћење документације о водовима којом располажу.

Састав катастра водова

Члан 139.

Катастар водова састоји се од:

- 1) елабората премера водова;
- 2) збирке исправа;
- 3) базе података катастра водова.

Елаборат премера водова

Члан 140.

(1) Елаборат премера водова јесте скуп докумената и података насталих у поступку пројектовања и реализације премера водова и документације о водовима којом располажу државни органи, привредна друштва, предузећа и друге организације, на основу којих се оснива катастар водова.

(2) Елаборат премера водова чува се трајно.

Збирка исправа

Члан 141.

(1) Збирка исправа јесте скуп исправа на основу којих је извршен упис или брисање уписа на водовима.

(2) Збирка исправа чува се трајно.

База података катастра водова

Члан 142.

База података катастра водова јесте скуп геопросторних и других података о водовима, стварним правима на њима и имаоцима стварних права, и нарочито садржи следеће тематске целине:

- 1) водоводна мрежа;
- 2) канализациона и дренажна мрежа;
- 3) топловодна мрежа;
- 4) електроенергетска мрежа;
- 5) телекомуникациона мрежа;
- 6) нафтоводна мрежа;
- 7) гасоводна мрежа;
- 8) заједнички објекти водова.

Катастарски план водова

Члан 143.

(1) Катастарски план водова јесте дводимензионални приказ водова у равни државне пројекције, и издаје се на основу базе података катастра водова и катастра непокретности у дигиталном или аналогном облику.

(2) Катастарски план из става 1. овог члана издаје се у прописаном формату, облику и размери.

Лист водова

Члан 144.

Лист водова садржи податке о водовима и стварним правима на њима и издаје се из базе података катастра водова и катастра непокретности у прописаном облику и садржају.

2. ОСНИВАЊЕ И ОДРЖАВАЊЕ КАТАСТРА ВОДОВА

Упис у катастар водова

Члан 145.

(1) Оснивање катастра водова јесте упис водова и стварних права на њима на основу података елабората премера и збирке исправа.

(2) Упис у катастар водова врши Завод, о чему доноси решење које доставља имаоцу права на воду, односно држаоцу.

(3) Против решења из става 1. овог члана може се изјавити жалба у року од осам дана од дана достављања решења.

(4) У погледу уписа стварних права на водовима сходно се примењују одредбе овог закона које се односе на упис стварних права на објекту у катастру непокретности.

Провођење промена у катастру водова

Члан 146.

(1) Одржавање катастра водова јесте провођење промена у катастру водова насталих изградњом, реконструкцијом и уклањањем постојећег вода или престанком коришћења постојећег вода, као и провођење промена које се односе на стицање, пренос, ограничење и престанак стварног права или држаоца вода.

(2) Прикупљање података о насталим променама на водовима и извођење геодетских радова на терену обавља геодетска организација.

(3) У поступку провођења промена у катастру водова може се, на прописан начин, унапредити квалитет података постојећег премера за одређени вод.

Подношење захтева за провођење промене на водовима

Члан 147.

(1) Ималац права на воду дужан је да, у року од три дана од дана настанка промене на воду, поднесе захтев за провођење промене.

(2) Уз захтев из става 1. овог члана ималац права дужан је да достави исправу за упис која је основ за упис промене, односно исправе на основу којих се могу утврдити настале промене на водовима.

(3) За промене за које је потребно претходно извести радове на терену и прикупити податке о насталим променама, ималац права дужан је да уз захтев из става 1. овог члана достави изјаву геодетске организације да прихвата извршење радова на терену.

(4) Подземни водови не смеју се затрпати пре него што се изврши геодетско мерење и прикупљање података о водовима.

(5) Захтев и изјава из става 3. овог члана подносе се на прописаном обрасцу.

Достављање, преглед и пријем елабората

Члан 148.

(1) Геодетска организација је дужна да у року од 30 дана од дана преузимања података премера, достави Заводу елаборат геодетских радова.

(2) Кад се радови изводе на основу уговора, геодетска организација је дужна да елаборат геодетских радова достави у року утврђеном уговором који се доставља уз пријаву радова.

(3) Завод врши преглед елабората који обухвата контролу и проверу квалитета извођења геодетских радова и примену прописа, стандарда и техничких норматива.

(4) Ако елаборат нема недостатака Завод оверава и прима елаборат, о чему издаје потврду геодетској организацији.

(5) Кад се у поступку прегледа елабората утврде недостаци, записником се налаже геодетској организацији да у остављеном року недостатке отклони.

(6) Ако у остављеном року недостаци нису отклоњени, Завод решењем одбија провођење промене.

(7) Против решења из става 6. овог члана може се изјавити жалба у року од осам дана од дана достављања решења имаоцу права на воду.

ГЛАВА VIII ПРОЦЕНА ВРЕДНОСТИ НЕПОКРЕТНОСТИ

Процена вредности непокретности

Члан 149.

(1) Процена вредности непокретности јесте утврђивање тржишне вредности непокретности уписаних у катастар непокретности.

(2) Тржишна вредност непокретности, у смислу овог закона, је вредност одређена поступцима и методама масовне процене вредности непокретности.

(3) Процену и вођење вредности непокретности обавља Завод.

Масовна процена вредности непокретности

Члан 150.

Масовна процена вредности непокретности обухвата генералну процену вредности непокретности и одређивање вредности појединачне непокретности на основу података из генералне процене вредности.

Генерална процена и одређивање вредности појединачне непокретности

Члан 151.

(1) Генерална процена вредности је одређивање модела процене вредности за различите врсте непокретности.

(2) Завод одређује модел процене вредности из става 1. овог члана најмање сваке три године.

(3) Пре одређивања коначног модела из става 1. овог члана, привремене податке генералне процене вредности Завод доставља локалној самоуправи за то подручје на мишљење, која је дужна да се о томе изјасни у року од 30 дана.

(4) Привремени подаци објављују се и на интернет страници Завода.

(5) Податак о одређеној вредности непокретности, са датумом одређивања, уписује се у базу података катастра непокретности.

Евиденција тржишних цена непокретности

Члан 152.

(1) За потребе масовне процене вредности непокретности, Завод води евиденцију тржишних цена непокретности, која садржи податке из купопродајних уговора и уговора о закупу непокретности.

(2) Орган надлежан за оверу уговора дужан је да достави Заводу копије оверених купопродајних уговора и уговора о закупу.

(3) За потребе формирања евиденције тржишних цена непокретности орган надлежан за утврђивање и наплату пореза, дужан је да достави податке из уговора из става 1. овог члана за период од 2007. године до дана ступања на снагу овог закона.

ГЛАВА IX ТОПОГРАФСКО-КАРТОГРАФСКА ДЕЛАТНОСТ

Топографско-картографска база података

Члан 153.

(1) Подаци топографског премера и подаци из других извора воде се у топографско-картографској бази података, која нарочито садржи следеће тематске целине:

- 1) објекти;
- 2) саобраћајна мрежа;
- 3) хидрографија;
- 4) начин коришћења земљишта;
- 5) географска и друга имена;
- 6) дигитални модел терена;
- 7) дигитални ортофото.

(2) За потребе ажурирања топографско-картографске базе података из става 1. овог члана, врши се периодично снимање из ваздуха територије Републике Србије и прикупљање података другим методама и поступцима.

(3) Периодично снимање из ваздуха територије Републике Србије Завод спроводи најмање једном у пет година.

Основна државна карта и остале карте

Члан 154.

(1) На основу података топографско-картографске базе података Завод израђује основну државну карту размере 1:5000 и 1:10000.

(2) Поред карте из става 1. овог члана, Завод израђује и топографске, тематске и прегледне карте у ситнијим размерама и ортофотокарте као основу за планирање, тематску обраду, графичко приказивање, вођење статистике и за друге потребе.

(3) Карте из ст. 1. и 2. овог члана приказују се у дигиталном и аналогном облику у систему непрекидног низа листова карата за територију Републике Србије, односно за изабрано подручје.

Дигитални ортофото и дигитални модел терена

Члан 155.

Дигитални ортофото и дигитални модел терена израђују се за потребе геодетско-катастарског информационог система и националне инфраструктуре геопросторних података, као и за потребе формирања основног топографског модела и израде основне државне карте и осталих карата.

Издавање картографских публикација

Члан 156.

(1) Картографске публикације, у смислу овог закона, јесу основна државна карта, дигитални ортофото, дигитални модел терена, снимци из ваздуха, топографске, прегледне, тематске и друге карте и планови територије Републике Србије или њеног дела, атласи, албуми и каталози карата свих врста и издања, прегледни листови карата и планова, дигитални подаци и базе података о простору.

(2) Орган надлежан за послове одбране дужан је да Заводу достави границе подручја од посебног значаја за одбрану земље која се не могу приказивати на картографским публикацијама.

(3) Картографске публикације из става 1. овог члана издају се и могу се ставити у промет уз претходно прибављену сагласност Завода.

(4) У поступку издавања сагласности Завод проверава извор података коришћених за израду картографске публикације, примену прописа и адекватност приказа подручја од посебног значаја за одбрану земље на картографској публикацији.

(5) Орган надлежан за послове одбране издаје картографске публикације без сагласности Завода.

ГЛАВА X ГЕОДЕТСКО-КАТАСТАРСКИ ИНФОРМАЦИОНИ СИСТЕМ

Садржина геодетско-катастарског информационог система

Члан 157.

Геодетско-катастарски информациони систем састоји се од подсистема који садрже податке и сервисе података основних геодетских радова, катастра непокретности, адресног регистра, регистра просторних јединица, регистра географских имена, катастра водова и топографско-картографских података, као и других података у складу са чланом 10. овог закона.

Принципи и развој геодетско-катастарског информационог система

Члан 158.

Геодетско-катастарски информациони систем обезбеђује прикупљање, управљање, одржавање, приступ и коришћење подсистема из члана 157. овог закона, на принципима:

- 1) вођења података на једном референтном месту и омогућавања приступа и размене на различитим нивоима у оквиру Завода;
- 2) вођења као метаподатака информација о подацима и сервисима које описују и омогућавају њихово проналажење;
- 3) дефинисања података и сервиса поштујући националне и међународне стандарде;
- 4) омогућавања корисницима изван Завода приступ јасно приказаним подацима преко web сервиса;
- 5) омогућавања издавања докумената у електронском или другом облику;
- 6) обезбеђења услуга електронског пословног промета за коришћење података и сервиса који захтевају новчану накнаду;
- 7) обезбеђивања мера заштите информационог система у свим фазама функционисања.

ГЛАВА XI НАЦИОНАЛНА ИНФРАСТРУКТУРА ГЕОПРОСТОРНИХ ПОДАТАКА

Субјекти НИГП-а

Члан 159.

(1) НИГП се односи на дигиталне геоподатке и одговарајуће сервисе геоподатака за територију Републике Србије који су у надлежности:

- 1) органа државне управе;
- 2) органа локалне самоуправе;
- 3) јавних предузећа;
- 4) правних лица којима је поверено управљање геоподацима;
- 5) правних лица која користе податке и сервисе обухваћене НИГП-ом и која пружају услуге јавних сервиса на основу тих геоподатака.

(2) Органи, јавна предузећа и правна лица из става 1. овог члана јесу субјекти НИГП-а.

Оснивање, одржавање и коришћење геоподатака НИГП-а

Члан 160.

(1) Оснивање НИГП-а обухвата:

- 1) формирање метаподатака за скупове и сервисе геоподатака;
- 2) формирање скупова геоподатака и базе геоподатака;
- 3) формирање сервиса геоподатака;
- 4) технологију умрежавања.

(2) Одржавање НИГП-а подразумева ажурирање података из става 1. тач. 1) и 2) овог члана и обезбеђивање функционисања сервиса и технологија из става 1. тач. 3) и 4) овог члана.

(3) Оснивање и одржавање геоподатака НИГП-а у надлежности је субјеката НИГП-а.

(4) За коришћење геоподатака закључују се споразуми о размени, приступу и коришћењу геоподатака између субјеката НИГП-а, а за његово функционисање утврђују се механизми координације и надзора над процесима и процедурама оснивања и коришћења геоподатака.

(5) НИГП се оснива и одржава у складу са Директивом Европске Уније - Infrastructure for Spatial Information in the European Community - INSPIRE и другим стандардима.

Садржина НИГП-а

Члан 161.

- (1) НИГП нарочито садржи метаподатке, сервисе и скупове геоподатака:
 - 1) геодетско-катастарског информационог система;
 - 2) о заштити животне средине;
 - 3) о просторно-планским документима;
 - 4) о саобраћајним и телекомуникационим мрежама;
 - 5) о минералним сировинама и енергетским изворима;
 - 6) о режиму вода;
 - 7) о заштићеним непокретним културним добрима;
 - 8) о просторима од значаја за развој туризма и туристичким местима;
 - 9) о геологији, геофизици, метеорологији, пољопривреди и педологији;
 - 10) о демографији и здрављу;
 - 11) о индустријским и производним капацитетима.
- (2) На основу скупова геоподатака из става 1. овог члана формирају се теме НИГП-а.

Метаподаци

Члан 162.

- (1) Метаподаци су информације о:
 - 1) скуповима и сервисима геоподатака;
 - 2) усклађености геоподатака са прописаним нормама;
 - 3) условима приступа и коришћења скупова и сервиса геоподатака;
 - 4) квалитету и ажурности скупова геоподатака;
 - 5) органима, јавним предузећима или правним лицима одговорним за оснивање, одржавање, приступ, размену и коришћење скупова и сервисима геоподатака;
 - 6) скуповима геоподатака којима је приступ ограничен и разлоге ограничења.
- (2) Субјекти НИГП-а дужни су да обезбеде описе скупова геоподатака и сервиса, у облику метаподатака.

Скупови и сервиси геоподатака

Члан 163.

- (1) Скупови и сервиси геоподатака обухваћени НИГП-ом формирају се тако да су усклађени са нормама и протоколима за размену геоподатака.
- (2) Сервиси геоподатака треба да омогуће проналажење, приступ и преузимање података, као и повезивање са другим сервисима геоподатака.
- (3) Коришћење скупова и сервиса геоподатака од стране субјеката и корисника врши се у складу са правима приступа и прописаним накнадама.

Национални геопортал НИГП-а

Члан 164.

- (1) Завод оснива, одржава и управља националним геопорталом НИГП-а.
- (2) Преко националног геопортала Завод одржава јавни сервис метаподатака и обезбеђује субјектима и корисницима повезивање са другим сервисима укљученим у НИГП, као и проналажење, приступ и коришћење геоподатака НИГП-а.

Ограничења приступа скуповима и сервисима геоподатака

Члан 165.

Јавни приступ скуповима и сервисима геоподатака може бити ограничен ако би такав приступ неповољно утицао на:

- 1) поверљивост поступака јавних институција где је поверљивост уређена законом;
- 2) међународне односе, јавну сигурност и националну одбрану;
- 3) вођење судских поступака, способност појединца да има праведан процес или способност јавне институције да спроводе истрагу кривичне или прекршајне природе;
- 4) поверљивост комерцијалних, индустријских, статистичких и пореских информација, где је таква поверљивост прописана законом;
- 5) права интелектуалне својине;
- 6) поверљивост личних података или досијеа који се односе на физичко лице, ако то лице није дало пристанак за откривање информација, а где је таква поверљивост прописана законом;
- 7) заштиту животне средине на коју се информације односе.

Органи НИГП-а

Члан 166.

- (1) Органи НИГП-а су Савет и радне групе НИГП-а.
- (2) Савет НИГП-а чини десет чланова које именује и разрешава Влада, од којих је један председник.
- (3) У Савет НИГП-а Влада именује по једног представника:
 - 1) Републичког геодетског завода (председник);
 - 2) министарства надлежног за послове заштите животне средине, просторног и урбанистичког планирања и изградње објеката;
 - 3) министарства надлежног за послове државне управе и локалне самоуправе;
 - 4) министарства надлежног за информатичко друштво и послове телекомуникација и саобраћаја;
 - 5) министарства надлежног за послове одбране;
 - 6) министарства надлежног за послове геологије, рударства и енергетике;
 - 7) министарства надлежног за послове пољопривреде, шумарства и водопривреде;
 - 8) министарства надлежног за финансије и економију;
 - 9) органа државне управе надлежног за послове статистике;
 - 10) органа државне управе надлежног за послове хидрометеорологије и сеизмологије.
- (4) Чланови Савета НИГП-а именују се на рок од четири године.

Овлашћења Савета НИГП-а

Члан 167.

Савет НИГП-а:

- 1) предлаже Влади субјекте, критеријуме и норме за оснивање и одржавање НИГП-а, средњорочни програм радова, изворе и начин финансирања НИГП-а и висину накнаде за коришћење геоподатака НИГП-а;
- 2) одређује одговорног субјекта за одређену тему НИГП-а;
- 3) усклађује активности субјеката НИГП-а;
- 4) врши контролу оснивања и функционисања НИГП-а;
- 5) доноси пословник о свом раду;
- 6) формира радне групе НИГП-а за обављање одређених стручних послова;
- 7) извештава Владу, субјекте НИГП-а и јавност о активностима везаним за оснивање и функционисање НИГП-а.

ГЛАВА XII ГЕОДЕТСКИ РАДОВИ У ИНЖЕЊЕРСКО-ТЕХНИЧКИМ ОБЛАСТИМА

Инжењерско-техничке области

Члан 168.

Инжењерско-техничке области, у смислу овог закона, јесу: просторно планирање, урбанизам, грађевинарство, архитектура, саобраћај, рударство, енергетика, пољопривреда, водопривреда, шумарство, машинство, геологија и др.

Геодетски радови у инжењерско-техничким областима

Члан 169.

(1) Геодетски радови у инжењерско-техничким областима, у смислу овог закона, јесу израда техничке документације, извођење и стручни надзор над извођењем геодетских радова у инжењерско-техничким областима за које је предвиђена израда техничке документације.

(2) Техничка документација за извођење геодетских радова израђује се сагласно врсти техничке документације у инжењерско-техничкој области.

(3) Извођење геодетских радова у инжењерско-техничким областима јесте:

- 1) израда геодетских подлога за потребе разних врста пројеката у инжењерско-техничким областима;
- 2) геодетско мерење у току реализације пројекта;
- 3) геодетско мерење изведеног стања;
- 4) геодетско мерење у циљу осматрања тла и објеката у току грађења и употребе.

Геодетске подлоге

Члан 170.

(1) Геодетске подлоге из члана 169. став 3. тачка 1) овог закона су:

- 1) дигитални топографски планови;
- 2) дигитални ортофото планови;
- 3) дигитални модел терена;
- 4) дигиталне подлоге захтеваног садржаја.

(2) Поред геодетских подлога из става 1. овог члана, за потребе разних врста пројеката у инжењерско-техничким областима, користе се и изводи из базе података катастарско-информационог система (катастарски план, катастарски план водова, основна државна карта и остале карте).

Услови и надлежности

Члан 171.

(1) Израду техничке документације и извођење радова из члана 169. став 3. тачка 1) овог закона обавља геодетска организација.

(2) Израду техничке документације, извођење радова на основу техничке документације и стручни надзор над извођењем геодетских радова из члана 169. став 3. тач. 2) до 4) овог закона обавља привредно друштво, друго правно лице и радња које је регистровано код надлежног органа за ту врсту радова и има најмање једног запосленог геодетске струке са одговарајућом лиценцом Инжењерске коморе Србије.

(3) Стручни надзор над извођењем радова из члана 169. став 3. тачка 1) овог закона и оверу геодетских подлога врши Завод.

(4) Изводе из базе података катастарско-информационог система издаје и оверава Завод.

ГЛАВА XIII

ЧУВАЊЕ, УВИД, ИЗДАВАЊЕ И НАКНАДА ЗА КОРИШЋЕЊЕ ПОДАТАКА И ПРУЖАЊЕ УСЛУГА

Чување података

Члан 172.

Оригиналне и периодичне копије база података основних геодетских радова, катастра непокретности, катастра водова, топографско-картографске базе, као и документацију у аналогном облику, чува Завод.

Увид и издавање података

Члан 173.

(1) Увид у податке геодетско-катастарског информационог система и документацију у аналогном облику, може се извршити непосредно у просторијама Завода или путем интернета.

(2) Из геодетско-катастарског информационог система и документације у аналогном облику издају се подаци, уверења, потврде, извештаји и исправе у прописаној форми.

(3) Лист непокретности из члана 72. став 3. овог закона издаје се имаоцу права, лицу које докаже правни интерес и државном органу за вођење поступка покренутог по службеној дужности из његове надлежности.

(4) Преписи и копије оригиналних података премера могу се издавати државним органима, органима територијалне аутономије и локалне самоуправе и геодетским организацијама.

Накнада за коришћење геодетско-катастарских података и пружање услуга Завода

Члан 174.

(1) За коришћење података и за услуге које пружа Завод, плаћа се накнада.

(2) Висину накнаде за коришћење података и пружања услуга из става 1. овог члана утврђује Влада на основу: врсте и вредности података, вредности непокретности, трошкова прикупљања података и утврђивања насталих промена на непокретности, трошкова обраде и провођења података у бази геодетско-катастарских података, трошкова архивирања и чувања података, трошкова одржавања базе геодетско-катастарских података и уписа права у катастар непокретности.

(3) Под услугама Завода сматрају се теренски и канцеларијски радови из делокруга Завода.

(4) Средства од накнада из става 1. овог члана које оствари Завод приход су буџета Републике Србије и користе се за рад и примања запослених и опремање Завода.

(5) Изузетно од става 1. овог члана, у циљу израде, односно измене планског документа, на захтев јединице локалне самоуправе, аутономне покрајине или министарства, издају се без накнаде копије постојећих топографских, катастарских планова, катастарских планова водова, односно њихове дигиталне копије и дигитални ортофото.

Обвезник накнаде за коришћење података и пружање услуга

Члан 175.

(1) Обвезник накнаде за коришћење података је подносилац захтева.

(2) Обвезник накнаде за пружање услуга (по захтеву или по службеној дужности) је подносилац захтева, односно лице у чију се корист проводи промена.

ГЛАВА XIV ИНСПЕКЦИЈСКИ НАДЗОР

Надлежност и овлашћење Члан 176.

- (1) Инспекцијски надзор је надзор над радом геодетске организације.
- (2) Инспекцијски надзор врши Завод преко инспектора.
- (3) У вршењу инспекцијског надзора инспектор проверава да ли:
 - 1) геодетска организација, која изводи геодетске радове, односно израђује техничку документацију, испуњава прописане услове;
 - 2) лице које изводи радове, испуњава прописане услове;
 - 3) су извршени радови у складу са законом и прописаним стандардима, техничким нормативима и нормама квалитета;
 - 4) геодетска организација води дневник радова на прописан начин;
 - 5) је геодетска организација отклонила утврђене недостатке у одређеном року.
- (4) Надзор се обавља у просторијама геодетске организације или на терену у току извођења геодетских радова.

Овлашћења инспектора Члан 177.

- (1) У вршењу надзора инспектор је овлашћен да:
 - 1) одреди рок за отклањање утврђене неправилности, ако утврди да геодетска организација не испуњава прописане услове за извођење геодетских радова или израду техничке документације, а ако се неправилност у остављеном року не отклони забрани даље извођење радова;
 - 2) забрани даље извођење радова, ако утврди да лице које изводи радове не испуњава прописане услове;
 - 3) наложи предузимање мера за отклањање уочених недостатака, ако утврди да извршени радови не одговарају прописима, стандардима, техничким нормативима и нормама квалитета, а ако се ове мере у утврђеном року не предузму, обустави радове;
 - 4) предузима друге мере утврђене законом.
- (2) За забрану извођења и обуставу радова из става 1. овог члана инспектор доноси решење.
- (3) Против решења инспектора може се изјавити жалба, у року од осам дана од дана достављања решења.
- (4) Жалба изјављена против решења инспектора не задржава извршење решења.

Дужности инспектора Члан 178.

- (1) Кад у поступку вршења надзора инспектор утврди да су се стекли услови за одузимање лиценце геодетској организацији, дужан је да Заводу предложи одузимање лиценце за рад геодетске организације и геодетску лиценцу одговорном лицу у складу са чл. 19. и 20. овог закона.
- (2) Инспектор покреће прекршајни поступак за радње које су овим законом прописане као прекршај.

Лице које врши инспекцијски надзор Члан 179.

Послове инспектора у инспекцијском надзору може да обавља лице геодетске струке са дипломским академским студијама - мастер, специјалистичким академским студијама, односно са основним студијама у трајању од најмање четири године, положеним државним стручним испитом и радним искуством од најмање седам година у струци.

ГЛАВА XV СУДСКА ЗАШТИТА

Управни спор Члан 180.

(1) Против другостепених решења донетих у складу са одредбама овог закона може се водити управни спор.

(2) Када се управни спор води против другостепеног решења донетог у поступку оснивања или обнове катастра непокретности, оснивања катастра водова, као и њиховог одржавања, Завод по службеној дужности на непокретности, односно воду уписује забележбу ради чињења видљивим да је управни спор покренут.

ГЛАВА XVI ОВЛАШЋЕЊЕ ЗА ДОНОШЕЊЕ ПОДЗАКОНСКИХ АКТА

Члан 181.

Директор Завода прописује:

- 1) садржину и начин рада код израде и контроле техничке документације за извођење геодетских радова и вршење стручног надзора;
- 2) садржину и начин вођења дневника радова;
- 3) издавање и одузимање овлашћења за снимање из ваздушног простора територије Републике Србије;
- 4) добијање и престанак важења лиценце за рад геодетске организације, геодетске лиценце, вођење евиденције о лиценцама, садржај и облик печата, геодетске лиценце и легитимације за идентификацију;
- 5) техничке нормативе, методе и начин рада код извођења основних геодетских радова;
- 6) техничке нормативе, методе и начин рада који се примењују у катастарском премеру;
- 7) начин и поступак катастарског класирања и бонитирања земљишта;
- 8) техничке нормативе, методе и начин рада код оснивања, обнове и одржавања катастра непокретности;
- 9) начин и поступак утврђивања кућних бројева, означавања зграда бројевима и означавања назива насељених места, улица и тргова (адресни регистар);
- 10) техничке нормативе, методе и начин рада код премера, оснивања и одржавања катастра водова;
- 11) садржај, формирање и одржавање геодетско-катастарског информационог система;
- 12) начин чувања, увида и издавања података, као и начин, услове и критеријуме коришћења средстава за рад и примања запослених и опремање Завода;
- 13) техничке нормативе, методе и начин рада код топографског премера, садржину, облик и размеру топографско-картографских производа и поступак издавања картографских публикација;
- 14) техничке нормативе, методе и начин рада код премера државне границе, садржај и начин вођења регистра државне границе;
- 15) ближе критеријуме, поступак, начин и методологију за процену вредности непокретности;
- 16) начин израде и садржину геодетских подлога у инжењерско-техничким областима;
- 17) друге техничке нормативе, методе и начин рада у области државног премера и катастра непокретности и водова.

ГЛАВА XVII КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Прекршаји Члан 182.

(1) Новчаном казном од 100.000 до 1.000.000 динара казниће се за прекршај геодетска организација која има својство правног лица, ако:

- 1) не обавља геодетске радове на основу података преузетих из геодетско-катастарског информационог система (члан 18. став 1. тачка 1));
- 2) не изводи геодетске радове у складу са овим законом, другим прописима, стандардима и техничким нормативима (члан 18. став 1. тачка 2)).

(2) Новчаном казном од 50.000 до 500.000 динара казниће се за прекршај из става 1. овог члана предузетник-оснивач геодетске организације која нема својство правног лица.

(3) За прекршај из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице у геодетској организацији, новчаном казном од 30.000 до 50.000 динара.

Члан 183.

(1) Новчаном казном од 50.000 до 500.000 динара казниће се за прекршај геодетска организација која има својство правног лица, ако:

- 1) изводи геодетске радове, а не испуњава прописане услове за рад (члан 13.);
- 2) не пријави почетак извођења радова (члан 18. став 1. тачка 3));
- 3) не отклони у одређеном року утврђене неправилности у поступку прегледа и пријема радова и у поступку вршења надзора (чл. 18. став 1. тачка 4));
- 4) не пријави Заводу промену седишта, назива и сваку другу промену која је од значаја за њен рад, у року од 15 дана од дана настале промене (чл. 18. став 1. тачка 5));
- 5) не достави елаборат о извршеним радовима, односно записник о извршеном увиђају у поступку одржавања катастарског премера, одржавања премера водова и оснивања катастра непокретности у утврђеном року (члан 18. став 1. тачка 6));
- 6) не истакне распоред радног времена и времена предвиђеног за рад са странкама и не придржава га се (чл. 18. став 1. тачка 7));
- 7) накнаду за пружање услуга не наплаћује у складу са прописаном (члан 18. став 1. тачка 8));
- 8) користи геодетски инструмент за извођење геодетских радова без документа о његовој исправности (чл. 18. став 1. тачка 9));
- 9) не води евиденцију примљених захтева странака (члан 18. став 2. тачка 1));
- 10) одбије захтев странке без оправданог разлога (члан 18. став 2. тачка 2));
- 11) не обавести Завод о спречености обављања послова која траје дуже од једног месеца, у року од три дана од дана настанка разлога спречености (члан 18. став 2. тачка 3)).

(2) За прекршај из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице у геодетској организацији која има својство правног лица, новчаном казном од 25.000 до 50.000 динара.

(3) Новчаном казном од 30.000 до 250.000 динара казниће се за прекршај из става 1. овог члана предузетник-оснивач геодетске организације која нема својство правног лица.

Члан 184.

(1) Правно лице казниће се за прекршај новчаном казном од 30.000 до 250.000 динара, ако:

- 1) не дозволи приступ непокретностима лицима која раде на пословима државног премера и катастра непокретности (члан 46. став 1.);
- 2) не обележи на прописан начин видним и трајним међним белегама граничне тачке парцеле (члан 49. став 1.);
- 3) не пријави у прописаном року насталу промену на непокретности (члан 117. став 1.);
- 4) не обавести у прописаном року Завод о извођењу грађевинских или других радова који могу оштетити или уништити геодетску белегу или смањити могућност њеног коришћења (члан 120. став 1.);

5) не обавести у прописаном року Завод о сваком оштећењу, уништењу, померању или измештању геодетску белега (члан 120. став 3.);

6) не омогући коришћење документације о водовима којом располаже (члан 138. став 2.);

7) не пријави у прописаном року насталу промену на воду (члан 147. став 1.);

8) подземне водове затрпа пре него што се изврши њихово геодетско мерење (члан 147. став 4.);

(2) За прекршај из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице у правном лицу, новчаном казном од 15.000 до 30.000 динара.

(3) Предузетник - оснивач радње казниће се за прекршај из става 1. овог члана, новчаном казном од 20.000 до 100.000 динара.

Члан 185.

Физичко лице – ималац права на непокретности казниће се за прекршај новчаном казном од 10.000 до 50.000 динара, ако:

1) не дозволи приступ непокретностима лицима која раде на пословима државног премера и катастра непокретности (члан 46. став 1.);

2) не обележи на прописан начин видним и трајним међним белегама граничне тачке парцеле (члан 49. став 1.);

3) не пријави у прописаном року насталу промену на непокретности (члан 117. став 1.)

4) не обавести у прописаном року Завод о извођењу грађевинских или других радова који могу оштетити или уништити белегу или смањити могућност њеног коришћења (члан 120. став 1.);

5) не обавести у прописаном року Завод о сваком оштећењу, уништењу, померању или измештању белега (члан 120. став 3.).

Члан 186.

Физичко лице казниће се за прекршај новчаном казном од 10.000 до 50.000 динара, ако за потребе геодетске организације обавља геодетске радове, а није запослено у геодетској организацији.

ГЛАВА XVIII ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Завршетак започетих поступака

Члан 187.

(1) Поступак израде или образовања катастра непокретности који је започет за део или за целу катастарску општину, а није завршен до дана ступања на снагу овог закона завршиће се по одредбама Закона о државном премеру и катастру и уписима права на непокретностима („Службени гласник РС”, бр. 83/92, 53/93, 67/93, 48/94, 12/96, 15/96, 34/01, 25/02 и 101/05).

(2) Обнове премера које нису ступиле на снагу и непроведене комасације за које није отпочео поступак израде катастра непокретности на делу или целој катастарској општини из става 1. овог члана, могу се сматрати катастарским, односно комасационим премером и користити за оснивање катастра непокретности у складу са одредбама овог закона.

Накнада за промену намене пољопривредног земљишта у поступку оснивања и обнове катастра непокретности

Члан 188.

(1) Уписи података о стварним правима на непокретностима и начину коришћења земљишта, утврђени у поступку оснивања или обнове катастра непокретности, вршиће се независно од тога да ли постоји доказ да су измирене обавезе у погледу накнаде због промене намене пољопривредног земљишта.

(2) У случају из става 1. овог члана, комисија за излагање обавестиће државни орган надлежан за послове пољопривреде.

Престанак важења катастра земљишта, земљишне књиге, књиге тапија, интабулационе књиге, књиге продатих друштвених станова са хипотеком

Члан 189.

У катастарској општини или њеном делу за коју је основан катастар непокретности у складу са одредбама овог закона, даном почетка његове примене, престаје да важи катастар земљишта, као и земљишна књига, књига тапија, интабулациона књига и књига продатих друштвених станова са хипотеком, ако ове књиге постоје у време оснивања катастра непокретности у тој катастарској општини.

Усклађивање овлашћења за пројектовање, руковођење, стручни надзор и извођење радова

Члан 190.

Усклађивање овлашћења за пројектовање, руковођење и стручни надзор која је издао Завод по прописима који су били на снази до дана почетка примене овог закона, извршиће Завод и издати одговарајућу лиценцу и печат према одредбама овог закона.

Коришћење постојећег премера и катастра земљишта

Члан 191.

До дана оснивања катастра непокретности користиће се и одржавати постојећи премер и катастар земљишта сходно Закону о премеру и катастру земљишта („Службени гласник РС”, бр. 11/76, 27/77, 21/78 и 24/84).

Прелазак на геодетско-катастарски информациони систем

Члан 192.

(1) До дана оснивања геодетско-катастарског информационог система начин прикупљања, обрада и коришћење података о непокретностима и правима на њима, података о водовима, уређењу земљишта, документационим фондовима (геодетске мреже, планови и карте и сл.) и других података из области геодетске делатности од интереса за Републику Србију, обезбедиће се у постојећем геодетском информационом систему, а чување, коришћење и издавање геодетско катастарских података у аналогном облику, вршиће се у складу са Уредбом о начину чувања, коришћења и разгледања података премера, катастра земљишта, катастра непокретности и водова („Службени гласник РС”, број 42/03).

(2) Катастарски планови, катастарски планови водова и карте у аналогном облику користиће се до дана формирања база података за то подручје.

Прелазак на нови просторни референтни систем

Члан 193.

(1) Прелазак на ETRS 89 у Републици Србији почеће најкасније 1. јануара 2011. године.

(2) До преласка на ETRS 89 и UTM пројекцију, положај тачака се изражава дводимензионалним координатама у постојећим пројекцијама (Гаус-Кригера, стереографска и Золднерова пројекција).

Прелазак на нови гравиметријски референтни систем

Члан 194.

До примене референтног система из члана 36. овог закона користиће се систем међународне гравиметријске стандардне мреже IGSN 71 (*International Gravity Standardization Network 1971*).

Рок за усклађивање пословања геодетске организације

Члан 195.

(1) Геодетска организација која је регистрована до дана ступања на снагу овог закона, дужна је да усклади своје пословање са условима прописаним овим законом у року од три године од дана ступања на снагу овог закона, а у противном Завод ће јој поништити решење о испуњености услова за рад и брисаће је из евиденције геодетских организација.

(2) Овлашћења за снимање из ваздуха за потребе премера земљишта, издата до дана ступања на снагу овог закона, морају се усагласити са одредбама овог закона у року од једне године од дана ступања на снагу овог закона.

Рок за именовање чланова Савета НИГП-а и оснивање НИГП-а

Члан 196.

(1) Чланове Савета НИГП-а Влада ће именовати најкасније у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона.

(2) Оснивање НИГП-а почеће најкасније у року од шест месеци од дана именовања чланова Савета НИГП-а.

Престанак Привредног друштва за картографију „Геокарта”

Члан 197.

(1) Привредно друштво за картографију „Геокарта” д.о.о. Београд престаје 30. септембра 2009. године.

(2) 1. октобра 2009. године Завод ће преузети запослене и постављена лица из Привредног друштва за картографију „Геокарта” д.о.о. Београд, као и права, обавезе, пословни простор, опрему, средства за рад, предмете, архиву и други регистратурни материјал, новчана и друга средства, са билансним стањем на дан 30. септембра 2009. године.

Подзаконска акта

Члан 198.

(1) Подзаконска акта из члана 181. тач. 3), 4), 8), 9), 11), 12) и 14) овог закона донеће се у року од једне године, а остала подзаконска акта из члана 181. овог закона у року од две године од дана ступања на снагу овог закона.

(2) Завод ће ускладити правилник о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места са одредбама члана 197. овог закона до 30. септембра 2009. године, а са осталим одредбама овог закона - до 31. децембра 2009. године.

(3) До доношења подзаконских аката из става 1. овог члана, примењиваће се подзаконски акти који су важили на дан ступања на снагу овог закона, а који нису у супротности са овим законом.

Престанак важења закона и подзаконских аката и одложена примена појединих одредаба

Члан 199.

(1) Даном ступања на снагу овог закона престаје да важи Закон о државном премеру и катастру и уписима права на непокретностима („Службени гласник РС”, бр. 83/92, 53/93, 67/93, 48/94, 12/96, 15/96, 34/01, 25/02 и 101/05), осим одредаба чл. 67. став 1. и 105. став 3, које престају да важе даном почетка примене члана 11. став 1. тачка 2) овог закона.

(2) Даном ступања на снагу овог закона престаје да важи одредба члана 75. став 1. Закона о одбрани („Службени лист СРЈ”, бр. 43/94, 11/95, 28/96, 44/99 и 3/02) у делу који се односи на давање овлашћења за потребе премера земљишта.

(3) Одредба члана 11. став 1. тачка 2) овог закона примењиваће се од 1. јануара 2010. године.

(4) Одредбе члана 72. овог закона примењиваће се од 1. јуна 2010. године.

(5) Одредбе чл. 149. до 152. овог закона примењиваће се од 1. јануара 2011. године.

(6) Даном ступања на снагу овог закона престају да важе одредбе чл. 4. до 13. Уредбе о поступку за издавање одобрења за снимање из ваздуха територије Савезне Републике Југославије и за издавање картографских и других публикација („Службени лист СРЈ”, бр. 54/94).

Ступање на снагу закона

Члан 200.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.